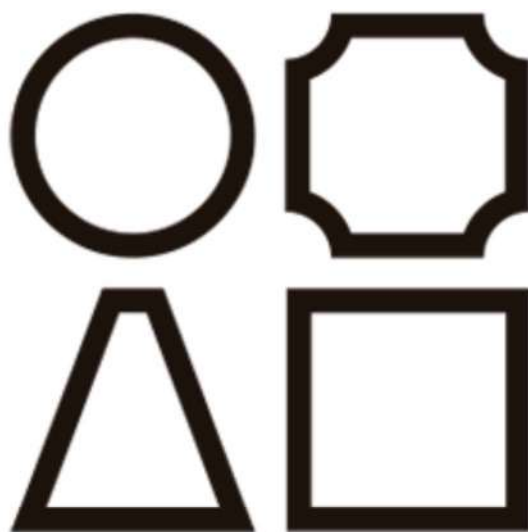

PLA D'ACCESSIBILITAT

MUSEUS D'OLOT

**2024
2034**

MUSEU DE
LA GARROTXA
D'OTLOT

Amb el suport de:

Diputació de Girona

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

“Una societat accessible és fonamental per tal que totes les persones puguin dur a terme les activitats de la vida diària i quotidiana de la manera més autònoma possible, ja que l’accessibilitat incideix directament en la funcionalitat de totes elles, en la qualitat de vida, permet l’exercici dels drets i evita les desigualtats que generen les barreres existents, tant físiques, sensorials com actitudinals.”

DECRET 209/2023, de 28 de novembre, pel qual s'aprova
el Codi d'accessibilitat de Catalunya

El Pla d'accessibilitat dels Museus d'Olot es basa en els continguts del manual "Què és un pla d'accessibilitat? Guia per a l'elaboració de plans d'accessibilitat en museus i centres i espais d'arts visuals de Catalunya" del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (2023)

Els esquemes i gràfiques estan extretes de la base de recursos del projecte d'accessibilitat MUSA del Departament de Cultura (Generalitat de Catalunya)

Il·lustracions: Carolina Nierga

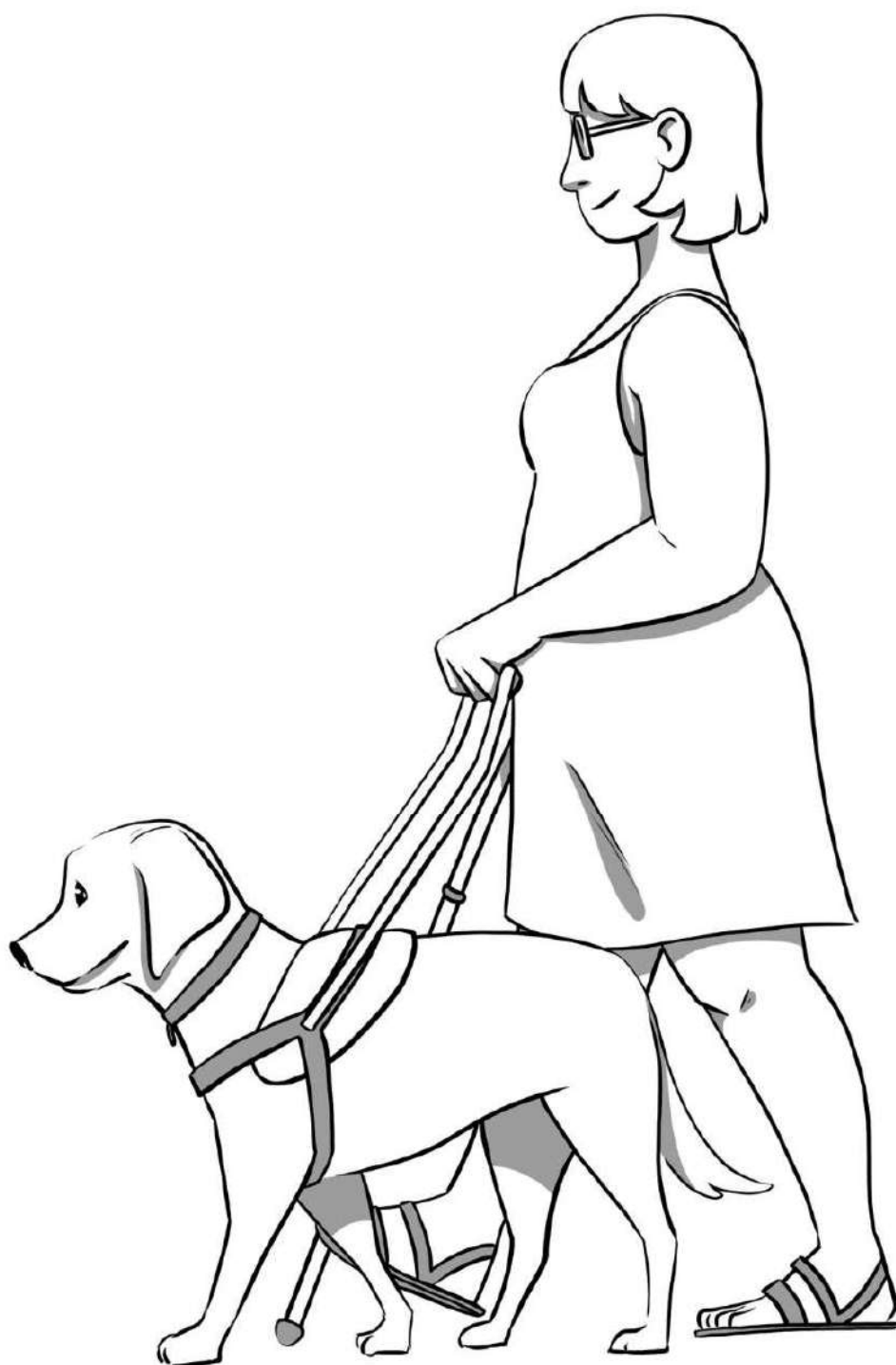
Índex

1. PRESENTACIÓ	8
1.1. Objectius principals.....	10
1.2. Metodologia.....	12
2. MARC TEÒRIC.....	13
2.1. Aspectes bàsics sobre accessibilitat i discapacitat	14
2.2. Qui i com?.....	16
2.3. Glossari de conceptes bàsics	36
2.4. Normativa i legislació	49
3. ÀMBIT D'ESTUDI.....	54
3.1. Dades demogràfiques.....	55
3.1.1. Catalunya	55
3.1.2. Comarques de Girona	57
3.1.3. Garrotxa.....	58
3.1.4. Olot.....	59
3.2. Olot. Situació i característiques.....	60
3.3. Guia de recursos	61
3.3.1. Organismes municipals.....	61
3.3.2. Entitats del tercer sector	62
3.3.3. Empreses d'inserció (EI).....	63
3.3.4. Centres especials de treball (CET)	64
3.3.5. Centres d'educació especial (CEE) i altres serveis educatius.....	65
3.3.6. Entitats i associacions	66
3.4. Museus d'Olot.....	72
4. EXECUCIÓ DEL PLA D'ACCESSIBILITAT	79
4.1. Avaluació i diagnòstic d'accessibilitat	80
4.1.1. MUSA, aplicació d'autoavaluació.....	81
4.2. Actuacions de millora	85
4.2.1. Resum actuacions de millora	88
4.2.2. Actuacions desestimades.....	92
4.3. Pla d'etapes.....	94

4.3.1.	2024.....	96
4.3.2.	2025.....	97
4.3.3.	2026.....	98
4.3.4.	2027.....	99
4.3.5.	2028.....	100
4.3.6.	2029.....	101
4.3.7.	2030.....	101
4.3.8.	2031.....	102
4.3.9.	2032.....	102
4.3.10.	2033.....	102
4.3.11.	2034.....	103
5.	MANTENIMENT DE L'ACCESSIBILITAT	104
5.1.	Manteniment de l'accessibilitat edificativa i comunicativa.....	105
5.2.	Manteniment del Pla d'accessibilitat.....	108
6.	PAUTES D'ACTUACIÓ.....	112
6.1.	El responsable d'accessibilitat. Un títol, moltes funcions.....	114
6.2.	Direcció.....	117
6.3.	Comunicació i difusió.....	119
6.4.	Activitats, esdeveniments i serveis pedagògics.....	120
6.5.	Atenció al públic	122
7.	BIBLIOGRAFIA.....	123

PRESENTACIÓ

1

La diversitat és la norma i no l'excepció!

Segons la Declaració Universal dels Drets Humans, l'accés a la cultura és un dret inalienable. Malauradament, les persones amb discapacitat rarament poden gaudir d'aquest dret, constituint això una greu vulneració de la igualtat d'oportunitats. Per tant, l'accessibilitat no és només una responsabilitat en el disseny i construcció d'un model de cultura, sinó també és una oportunitat per al desenvolupament i creixement socioeconòmic d'una societat integradora i justa.

Encara que algunes vegades es pugui considerar la població amb discapacitat com una minoria, la realitat és que aquest grup és considerable: més del 10% de la població presenta necessitats específiques i l'envelliment progressiu de la societat contribueix a incrementar aquesta xifra. A tot això s'hi sumen persones que, de manera temporal, poden experimentar mancances d'habilitats, com els infants, persones accidentades, aquelles de baixa estatura o individus de diferents cultures o idiomes. Així doncs, cal plantejar-se: "Què és la normalitat?". I la resposta està en el fet que "la diversitat és la norma i no l'excepció".

Amb freqüència, la creació d'instal·lacions accessibles es limita al que exigeix la llei, però la veritable accessibilitat va més enllà: implica posar-se en el lloc de l'altre, dissenyar considerant totes les persones i evitar la creació de barreres innecessàries, ja sigui en l'entrada, les vitrines, els recorreguts, la senyalització o la web. La cultura accessible contribueix a forjar una societat més culta, participativa i conscient del valor del patrimoni.

No obstant això, reconeixem que actualment estem lluny d'assolir una inclusió plena, i per això cal concentrar esforços per millorar la situació, assegurant la no-discriminació i la creació d'un entorn cultural autènticament inclusiu. Així, el Museus d'Olot ha de mantenir-se a l'altura dels temps, ja que aconseguir una cultura inclusiva és, i sempre serà, un objectiu general prioritari.

1.1. OBJECTIUS PRINCIPALS

El Pla d'accessibilitat dels museus d'Olot

El Pla d'accessibilitat dels Museus d'Olot és un pla d'actuació que té per objectiu dotar progressivament els equipaments que en formen part amb les condicions d'accessibilitat necessàries per garantir l'autonomia, la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació de les persones amb discapacitat o altres dificultats d'interacció amb l'entorn.

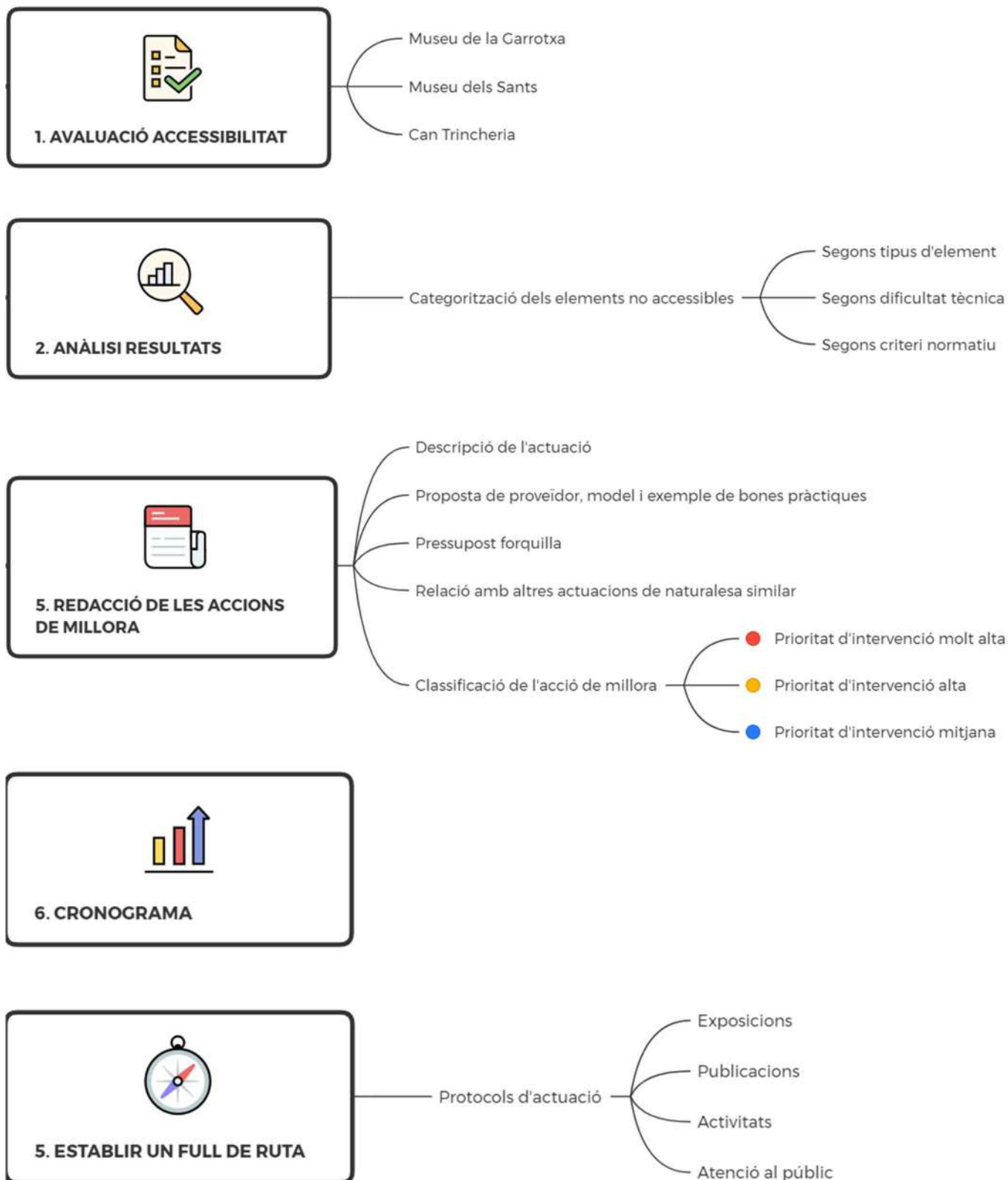
Els objectius principals que ens hem encomanat amb aquest pla ens ajudarà a desenvolupar una estratègia adaptada a la realitat del Museus, que, aplicada, ens servirà per a:

- ✓ **Implementar íntegrament la Llei 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat de Catalunya** d'acord amb els criteris establerts en el reglament que la desplega, el Decret 209/2023, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el **Codi d'Accessibilitat**.
- ✓ **Aplicar l'article 131.2, 131.3, 131.4 i 131.5 del Decret 209/2023, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Codi d'Accessibilitat.** Aquest diu: els museus inclosos en la xarxa de museus, els equipaments d'arts visuals inclosos en el Sistema Públic d'Equipaments d'Arts Visuals de Catalunya, les biblioteques, els arxius i, en general, tots els establiments i serveis culturals de naturalesa similar a disposició del públic han d'elaborar i posar en pràctica un pla d'accessibilitat que, addicionalment a les mesures referents al mateix edifici i la relació amb el seu entorn, inclogui l'accessibilitat dels serveis que ofereix i els continguts.
- ✓ Seguir les directrius marcades pel Departament de Cultura amb el **Pla de Museus 2030 i el Pla d'accessibilitat de museus i centres i espais visuals de Catalunya**.
  - Enfortir la vinculació amb la societat: accés, participació i educació.
  - Promoure l'accessibilitat universal.
  - Incentivar el compromís social i la participació de la ciutadania.
- ✓ **Avaluar l'accessibilitat dels espais, recursos comunicatius i serveis del museu.** Detectar elements no accessibles i planificar intervencions correctives de manera progressiva, seguint un pla d'etapes. En un equipament ja existent com el Museus d'Olot, l'accessibilitat és un procés evolutiu, no una meta instantània.

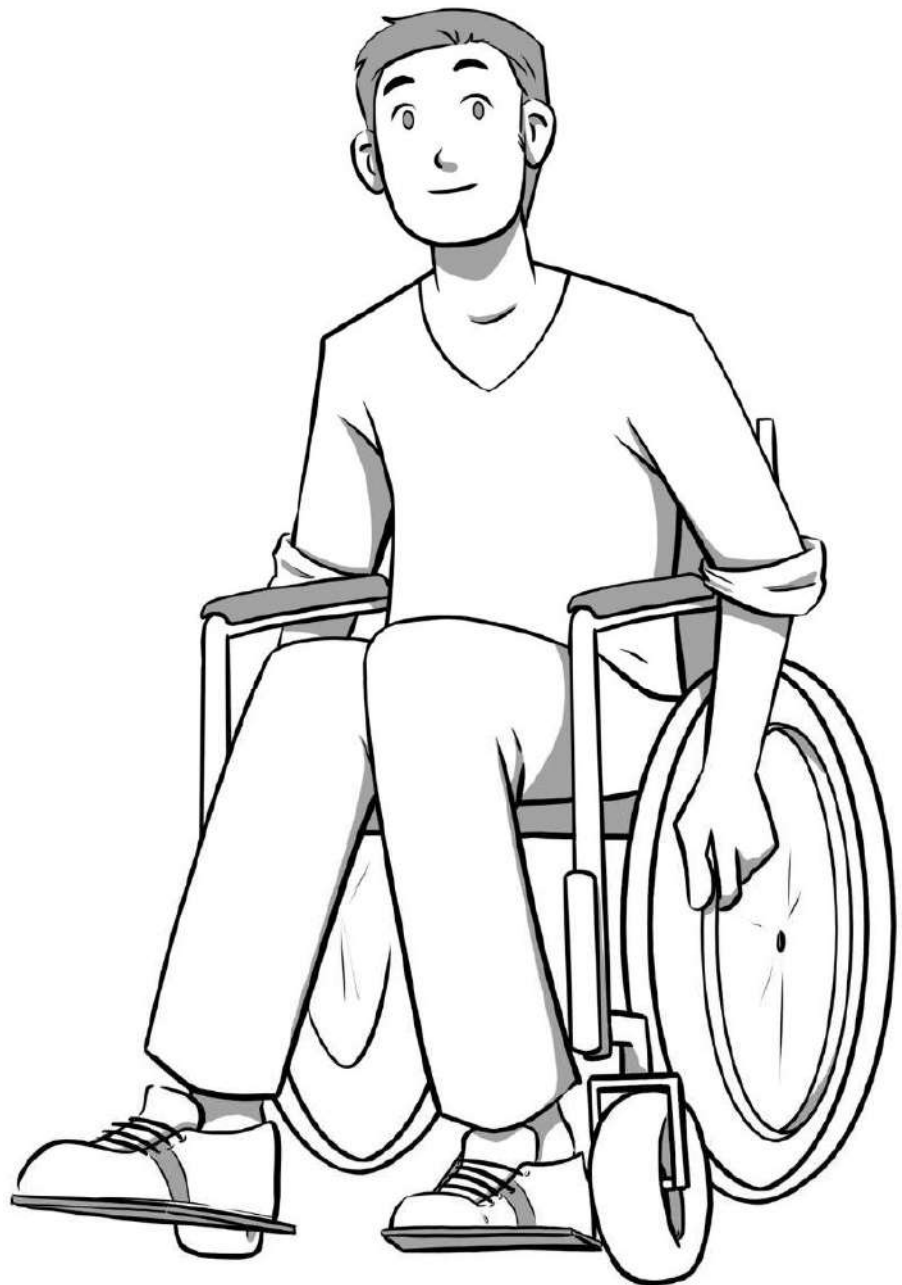
- ✓ **Incorporar el concepte d'accessibilitat universal de manera transversal en la gestió de la institució**, assegurant una cohesió entre tot el seu equip humà sota aquests principis. Pel correcte desenvolupament del Pla d'accessibilitat, la participació de tot el nostre equip tècnic i directiu juga un paper fonamental. Així, l'accessibilitat no dependrà únicament d'un departament o àrea tècnica específica.
  - **Promoure la formació i la sensibilització** en accessibilitat universal entre els professionals que treballen en el museu.

- ✓ **Incrementar i reforçar la dedicació envers els públics i la ciutadania**, per tenir un impacte positiu en les seves vides.

- ✓ **Afrontar els reptes de futur per atendre audiències cada vegada més diverses**, formats cada vegada més interactius i tecnologies cada vegada més avançades i personalitzades.

- ✓ **Crear sinergies i treballar en xarxa amb entitats i associacions** de persones amb discapacitat.
  - Generar espais i projectes cooperatius i de cocreació, fomentant la seva participació activa.
  - Atraure públics allunyats dels circuits culturals habituals mitjançant relacions amb mediadors del tercer sector del territori que facilitin la seva incorporació.

- ✓ **Esdevenir una institució inclusiva i accessible de referència al territori**.
  - Reafirmar el compromís del Museus d'Olot en la seva voluntat de millorar la qualitat de vida de les persones i construir un entorn on tothom pugui gaudir plenament d'una vida independent en igualtat de condicions.
  - Millorar la marca i ser coherents amb la nostra responsabilitat social corporativa.

1.2. METODOLOGIA.

Com hem redactat el nostre Pla d'accessibilitat?

MARC TEORIC

2

2.1. ASPECTES BÀSICS SOBRE ACCESSIBILITAT I DISCAPACITAT

Les persones amb discapacitat formen un grup significatiu, però sovint vulnerable, que la societat ha mantingut en condicions d'exclusió a causa de la seva estructura i funcionament. Aquesta exclusió ha conduït a la limitació dels seus drets fonamentals i llibertats, obstaculitzant el seu desenvolupament personal i restringint l'accés als recursos i serveis disponibles per a la població en general.¹

La discapacitat no és una condició estàtica ni absoluta; és un concepte en evolució que emergeix de la interacció entre les persones amb diversitat funcional i les barreres derivades de l'actitud i l'entorn. Aquesta condició dinàmica pot afectar qualsevol persona en qualsevol moment de la vida i està íntimament lligada a la exclusió social, manifestada a través de la limitació dels recursos individuals i col·lectius per fer-hi front.

És important destacar que **una persona pot experimentar una combinació de desavantatges socials en àmbits com el treball o l'educació, entre altres, situant-la en una posició de major vulnerabilitat i risc.** Aquesta complexitat pot conduir a processos d'exclusió més severes, generant un deteriorament que impedeix la participació activa a la comunitat i dificulta l'accés als mecanismes de desenvolupament personal. És fonamental tenir en compte altres eixos de desigualtat que actuen de manera transversal, interrelacionant-se en totes les dinàmiques d'exclusió social, com el gènere, l'edat i la procedència o ètnia de les persones.

L'evolució del concepte de discapacitat a nivell social ha experimentat un canvi significatiu en les últimes dècades, passant d'un enfocament predominantment mèdic a un enfocament més social i basat en els drets. Aquest canvi de paradigma s'ha reflectit en el pas del que s'anomena el "model mèdic" al "model social" de la discapacitat:

- **Model mèdic:** perspectiva que veu la discapacitat com una condició inherent a la persona, enfocant-se en les limitacions funcionals i les deficiències. Sota aquest model, la discapacitat es considerava com un problema de l'individu, i les solucions es centraven en la intervenció mèdica, la rehabilitació i l'adaptació de la persona a la societat.
- **Model social:** es considera que la discapacitat no és només una qüestió individual, sinó que es veu afectada per barreres socials, arquitectòniques, comunicatives i actitudinals, que poden ser eliminades o reduïdes per millorar la participació plena de les persones amb discapacitat.

¹ Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.

Terminologia

Les paraules s'adapten al ritme de la realitat. El seu significat pot variar amb el temps, reflectint canvis en la nostra percepció del món o en el desig de fomentar una evolució de mentalitat. L'evolució del llenguatge no altera la realitat en si mateixa, sinó que respon a canvis de perspectiva o a l'anhel d'impulsar un canvi de mentalitat que permeti transformar-la. Els termes que es refereixen als grups històricament discriminats són especialment susceptibles de canvis en la seva denominació.

Recentment s'ha començat a utilitzar el terme "**diversitat funcional**" com a alternativa a "discapacitat", encara que aquesta substitució no està universalment acceptada. Lingüísticament, la diversitat funcional pot ser definida com la manera diversa en què les persones funcionen. Aquesta diversitat és inherent a la naturalesa humana, ja que cadascú és únic en les seves capacitats i maneres de ser. Per tant, sembla que aquest terme no s'ajusta a un col·lectiu específic.

D'altra banda, el concepte actual de "**discapacitat**"² posa un èmfasi particular en l'entorn que envolta la persona. Es considera que la discapacitat és el resultat de la interacció entre una pèrdua o dèficit en el funcionament d'una estructura o funció corporal i les barreres presents en l'entorn, les quals limiten les activitats i, per tant, restringeixen la participació plena i equitativa en la societat. En altres paraules, sense les barreres ambientals, la pèrdua o dèficit físic no es consideraria una discapacitat, ja que no hi hauria cap limitació en les activitats ni cap restricció en la participació plena en la vida comunitària.

En lloc de...	Direm...
Discapacitat, víctima, afectat deficient...	Persona amb discapacitat, persona amb diversitat funcional, persona amb necessitats específiques...
Depenent	Persona en situació de dependència
Defecte de naixement	Discapacitat congènita o des del naixement
Pateix, està postrat, afligit...	Té, presenta, manifesta...
Integració social	Inclusió social

² Concepte consensuat internacionalment que prové de la Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut (2001) i de la Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat de la ONU (2006).

2.2. QUI I COM?

Els diferents tipus de discapacitat

Amb freqüència, la discapacitat és percebuda com una categoria única, quan, en realitat, constitueix un mosaic divers, que la conformen grups amb característiques pròpies i necessitats específiques. És crucial comprendre que **la discapacitat no es pot reduir a una única definició, ja que abasta una àmplia gamma de condicions que afecten la mobilitat, la percepció, la comunicació i molts altres aspectes de la vida quotidiana.**

En aquest capítol, s'expliquen les singularitats de cada tipologia, abraçant la idea que les solucions a vegades no són universals, sinó personalitzades. Des dels reptes de mobilitat fins als aspectes relacionats amb la percepció i la comunicació, cada tipus de discapacitat implica un conjunt únic de necessitats i possibilitats. Aquesta comprensió més profunda és essencial per descobrir les diferents maneres en què podem adaptar i millorar l'experiència del Museus d'Olot i les seves extensions per a cada individu, fent de la nostra institució un lloc veritablement inclusiu i accessible per a tothom.

Per saber-ne més...

- Departament de Drets Socials:
https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/persones_amb_discapacitat/
- Reial Patronat sobre Discapacitat del Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030:
<https://www.rpdiscapacidad.gob.es/>
- Observatori Estatal de la Discapacitat:
<https://www.observatoriodeladiscapacidad.info/>

Discapacitat física

Definició	
Discapacitat que dificulta o impedeix la mobilitat o el moviment del cos, o part del cos, en les activitats bàsiques de la vida diària.	
Mitjans de suport	
Bastó, croses, caminador, cadira de rodes, scooter elèctrica...	
Principals dificultats	Possibles solucions
Dificultat o impossibilitat per superar desnivells	Disposar d'ascensors, plataformes elevadores i rampes
Dificultat per deambular i mantenir l'equilibri	<ul style="list-style-type: none"> • Instal·lar passamans en totes les escales i rampes • Oferir un servei de préstec de cadira de rodes • Paviments antilliscants, sense ressals i compactes
Dificultat o impossibilitat per accionar mecanismes que precisin de motricitat fina	Poms i mecanismes de maneig ergonòmics que no precisin l'ús del canell ni d'un ús excessiu de força
Limitació de la seva àrea de visió i abast	<ul style="list-style-type: none"> • Situar els plafons i altres recursos comunicatius a una alçada adequada • Mobiliari amb espai lliure de base • Exposar amb certa inclinació els objectes planers
Terminologia	
En lloc de de dir...	Direm...
Postrat a una cadira de rodes	Usuari/a de cadira rodes, persona que va en cadira de rodes
Coix, paralític, invàlid, minusvàlid...	Persona amb discapacitat física, persona amb discapacitat motriu, persona amb mobilitat reduïda...
Lavabo adaptat, lavabo per a minusvàlids...	Lavabo accessible
Nan/a	Persona amb acondroplàsia o de talla baixa
Pictogrames	
	Símbol internacional de l'accessibilitat física
	Espai poc accessible on no es pot accedir de manera totalment autònoma
Altres persones que se'n poden beneficiar	
<ul style="list-style-type: none"> • Dones embarassades • Infants • Persones amb acondroplàsia o talla baixa • Persones amb colostomies o urostomies • Persones amb lesions temporals • Persones amb malalties autoimmunitàries cròniques (lupus, tiroïditis, esclerosi múltiple (EI), etc.) • Persones amb paràlisi cerebral • Persones amb trastorns musculoesquelètics o TME (dolor lumbar, artritis, lesions tendinoses, bursitis, etc.) • Persones d'edat avançada 	
Entitats de referència i centres de recursos	
COCEMFE (Confederació Catalana de Persones amb Discapacitat Física i Orgànica): https://www.cocemfecatalunya.org/coneix-nos/sobre-cocemfe/qui-som/	

Vocabulari bàsic

- **Colostomia:** creació quirúrgica d'una obertura entre el còlon i la superfície del cos, efectuada intencionadament per tal de permetre l'evacuació del contingut intestinal.
- **Discapacitat física orgànica o no motora:** discapacitat física relativa a la capacitat física per a dur a terme les activitats de la vida diària. Pot ser el resultat, per exemple, d'una malaltia renal, cardíaca, pulmonar o hormonal que fa que una persona es fatigui fàcilment i no pugui realitzar determinades activitats.
- **Espai lliure de base:** espai sense cap element obstaculitzant a la part inferior d'un moble que permet la còmode aproximació frontal a una persona usuària de cadira de rodes.
- **Motricitat fina:** habilitat i coordinació dels petits músculs i moviments precisos, especialment de les mans i els dits. Inclou accions com agafar petits objectes, escriure, accionar el pom d'una p i altres activitats que requereixen destresa i precisió a nivell motor.
- **Paràlisi cerebral:** dany cerebral que dona lloc a una incapacitat motriu, total o parcial, provocada per una malaltia o lesió del cervell durant el període prenatal, perinatal o en els primers anys de vida.

Persones beneficiades

Persona amb cadira de rodes

Persones que fan servir bastó i caminador

Persona amb una discapacitat temporal

Persona amb acondroplàsia o de talla baixa

Dona embarassada

Famílies amb infants

Discapacitat visual

Definició	
Disminució parcial o manca total de la capacitat per veure-hi que dificulta o impedeix l'acompliment normal de les tasques visuals i provoca dificultats d'interacció entre la persona afectada i l'entorn; inclou la ceguesa total i els diferents graus de baixa visió.	
Mitjans de suport	
Bastó guia, gos d'assistència, tecnologies de recolzament (magnificadors, lupes, lectors de pantalla, etc.) i sistema de lectoescriptura braille.	
Principals dificultats	Possibles solucions
Limitacions en l'obtenció d'informació visual	<ul style="list-style-type: none"> • Braille i alt relleu • Objectes accessibles al tacte • Textos en lletra gran (macrotips) i contrast cromàtic • Audiodescripció
Dificultat per percebre l'espai i orientar-se	<ul style="list-style-type: none"> • Bandes podotàctil d'encaminament o d'avís • Tecnologies per orientació i localització • Plànols i maquetes tactovisuals • Senyalització en alt relleu i braille
Dificultat en detectar obstacles	<ul style="list-style-type: none"> • Mobiliari sense arestes vives i alt contrastat cromàtic. • Àrees de pas sense elements sobresortints que puguin causar cops fortuits.
Terminologia	
En lloc de dir...	Direm...
Cec, invident, miop...	Persona cega o amb ceguera, persona amb discapacitat visual, persona amb baixa visió...
Gos pigall	Gos d'assistència
Pictogrames	
	Símbol internacional de l'accessibilitat visual
	Símbol internacional del braille
	Símbol internacional de l'audiodescripció
	Símbol de recurs comunicatiu amb lletra gran (mínim 16 punts)
Altres persones que se'n poden beneficiar	
<ul style="list-style-type: none"> • Persones sordcegues 	
Dies commemoratius	
<ul style="list-style-type: none"> • 4 de gener. Dia Mundial del Braille • 12 de juny. Dia Internacional de les Persones Sordcegues • 15 d'octubre. Dia Internacional del Bastó blanc 	
Entitats de referència i centres de recursos	
<ul style="list-style-type: none"> • Associació Discapacitat Visual Catalunya: B1+B2+B3: https://www.blb2b3.org/ca/ • Centre Espanyol del Subtitulat i l'Audiodescripció: https://cesya.es/ • Fundació ONCE: https://www.once.es/otras-webs/catala 	

Vocabulari bàsic

- **Audiodescripció:** tècnica que consisteix a subministrar una informació sonora adequada que tradueix o explica una informació visual a les persones cegues, amb la finalitat de produir un missatge global de tota la informació de la manera més semblant a com la percep una persona amb visió.
- **Bastó de mobilitat:** producte de suport per a l'orientació, la mobilitat i la detecció d'obstacles per a les persones amb discapacitat visual o sordceguesa. En el cas de les persones amb discapacitat visual s'utilitza un bastó blanc i en el cas de les persones sordcegues, un bastó blanc i vermell.
- **Braille:** sistema de lectoescriptura, adaptat a totes les llengües, per a les persones cegues, que consisteix en un alfabet en relleu en el qual les lletres estan formades a partir de la combinació de sis punts col·locats en dues columnes de tres punts.
- **Discromatòpsia:** trastorn de la percepció cromàtica que consisteix en una ceguesa parcial per als colors.
- **Lector de pantalla:** programari que, associat a un visualitzador de braille o a un sintetitzador de la parla, permet llegir en braille o escoltar el contingut de la pantalla.
- **Maqueta tactovisual:** maqueta que reproduïx a petita escala i en tres dimensions un objecte, espai o edifici amb la finalitat de facilitar que les persones amb discapacitat visual tinguin més comprensió del que es representa.
- **Macrotip o macrocaràcter:** tipografia de mida gran (14-18 punts) que es fa servir per facilitar l'accés a la lectura en tinta a persones que conserven alguna resta visual.
- **Paviment tàctil:** paviment de textura diferenciada i contrast cromàtic en relació amb la superfície adjacent, perceptible i identificable per mitjà del tacte indirecte amb bastó blanc de mobilitat i del tacte de la sola de la sabata. N'hi ha de diferents tipus: **paviment tàctil d'avís** (utilitzat per alertar dels canvis de nivell, obstacles en l'itinerari o d'altres circumstàncies que poden generar perill) i **paviment tàctil d'encaminament** (utilitzat per facilitar l'orientació i la localització de determinats elements).
- **Percepció hàptica:** percepció del volum, forma dels objectes, etc. a través de l'exploració sensorial propioceptiva i tàctil.

- **Plànol tactovisual:** plànol que ofereix informació gràfica visual i en relleu. Poden ser representacions gràfiques a escala d'un espai, d'una zona urbana i d'una planta d'un edifici, entre d'altres, en tres dimensions, perceptibles a través de la visió i el tacte.
- **Tecnologia d'assistència per a la mobilitat:** dispositius dissenyats per ajudar les persones amb discapacitat visual a desplaçar-se amb més autonomia. Algunes d'aquestes tecnologies mobilitat més comunes són bastons intel·ligents amb sensor i vibrador, aplicacions de navegació per a telèfons mòbils amb tecnologia GPS i sistemes de lectura d'etiquetes o codis (ex: Navilens).

Persona cega

Persona amb baixa visió

Discapacitat auditiva

Definició	
<p>Disminució parcial o manca total de la capacitat per percebre les formes acústiques; són considerades persones sordes les que tenen discapacitat auditiva.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Persones amb hipoacúsia: manca o afebliment de la capacitat auditiva, independentment del grau de pèrdua. Disminució de l'agudesa auditiva, que pot afectar totes les freqüències audibles o selectivament els tons greus o els tons aguts. • Persones sordes oralistes: el seu mitjà de comunicació és la lectoescriptura i lectura labial, com a suport a la comunicació oral. • Persones sordes signants: el seu mitjà de comunicació és la Llengua de Signes, eix identitari, cultural i cohesionant de la Comunitat Sorda. 	
Mitjans de suport	
Audiòfons, implants coclears, signoguies, llengua de signes, recursos en braille i en alt relleu...	
Principals dificultats	Possibles solucions
Limitació en la captació de senyals acústiques	<ul style="list-style-type: none"> • Llengua de signes • Subtitulació • Signoguia • Bucle magnètic • Alarmes d'emergència acústiques
Terminologia	
En lloc de dir...	Direm...
Sordmut	Persona sorda o amb sordesa
Ser d'ur d'orella	Persona amb hipoacúsia o amb pèrdua d'audició
Llenguatge de signes	Llengua de signes
Sonotone	Audiòfon, implant coclear
Pictogrames	
	Símbol internacional de la llengua de signes
	Símbol internacional de l'accessibilitat auditiva
	Símbol estandarditzat del bucle magnètic
Altres persones que se'n poden beneficiar	
<ul style="list-style-type: none"> • Persones sordcegues 	
Dies commemoratius	
<ul style="list-style-type: none"> • 23 de setembre. Dia Internacional de la Llengua de Signes 	
Entitats de referència i centres de recursos	
<ul style="list-style-type: none"> • FESOCA (Federació de persones sordes de Catalunya): http://www.fesoca.org/cat/ • Centro de Normalización de la Lengua de Signos Española: https://cnlse.es 	

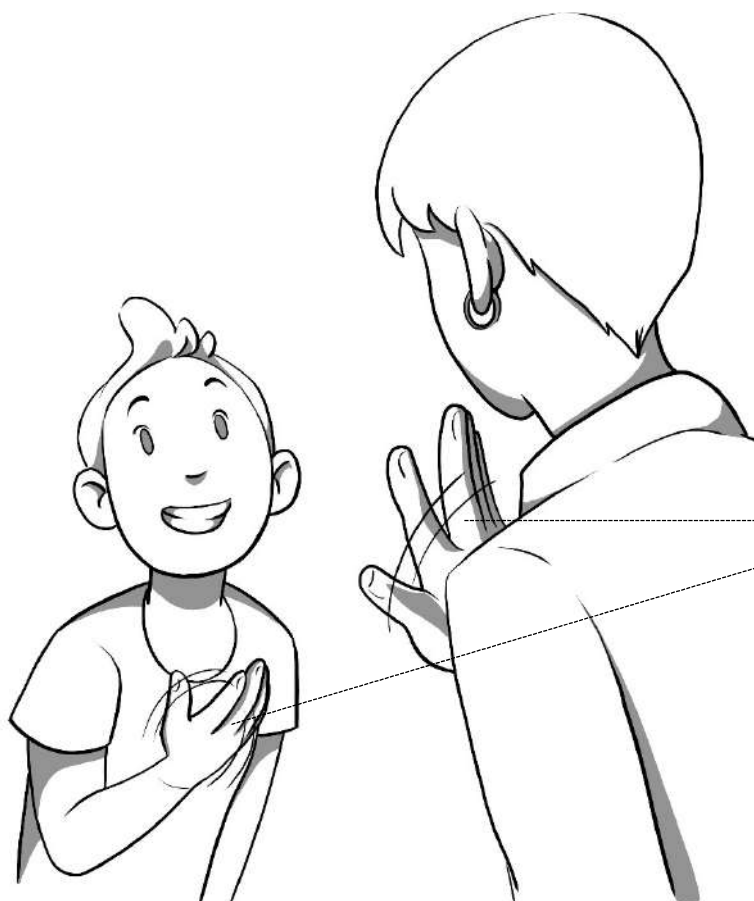
Vocabulari bàsic

- **Bucle magnètic:** sistema de conversió del so en ones magnètiques que són captades directament per les pròtesis auditives que disposen de bobina inductiva. S'instal·la en sales i recintes per facilitar l'accessibilitat a la comunicació de les persones amb discapacitat auditiva que en són usuàries, per tal que el so i la parla els arribi amb més qualitat.
- **Implant coclear:** ajuda tècnica auditiva que consta d'una part interna i una externa que es posen en contacte mitjançant un imant. La part interna es col·loca, amb cirurgia, dins la còclea de l'oïda i transforma el so en impulsos elèctrics que estimulen directament el nervi auditiu.
- **Intèrpret de llengua de signes:** persona formada per traduir o explicar el sentit d'una informació d'una llengua de signes a la llengua oral o a l'inrevés, amb la finalitat d'assegurar la comunicació de les persones sordes o sordcegues usuàries de llengües de signes amb el seu entorn.
- **Lectura labial:** tècnica comunicativa que consisteix a reconèixer les paraules i captar el llenguatge a partir dels moviments, posicions i vibracions dels òrgans articuladoris visibles de l'interlocutor.
- **Llengua de signes:** sistema lingüístic de comunicació social i cultural de modalitat gestual i visual propi de les persones sordes signants, que també usen, amb diferents adaptacions segons llur situació sensorial, les persones sordcegues. La llengua gestual i visual pròpia de Catalunya és la llengua de signes catalana.
- **Modalitat educativa bilingüe:** el projecte educatiu en què coexisteixen la llengua de signes catalana, com a matèria d'estudi i llengua vehicular en la comunicació i l'accés al currículum escolar, i les llengües orals i escrites oficials, que també són objecte d'aprenentatge.
- **Sistema dactilològic:** sistema de comunicació utilitzat per les persones sordes i sordcegues que conté la representació manual de cadascuna de les lletres de l'alfabet. Es realitza a l'aire, al palmell de la mà o a altres parts del cos i s'acompanya de l'articulació bucal.

Persona oralista amb baixa audició

- Porta un audiòfon
- Potser no coneix la llengua de signes

Persones sordes signants

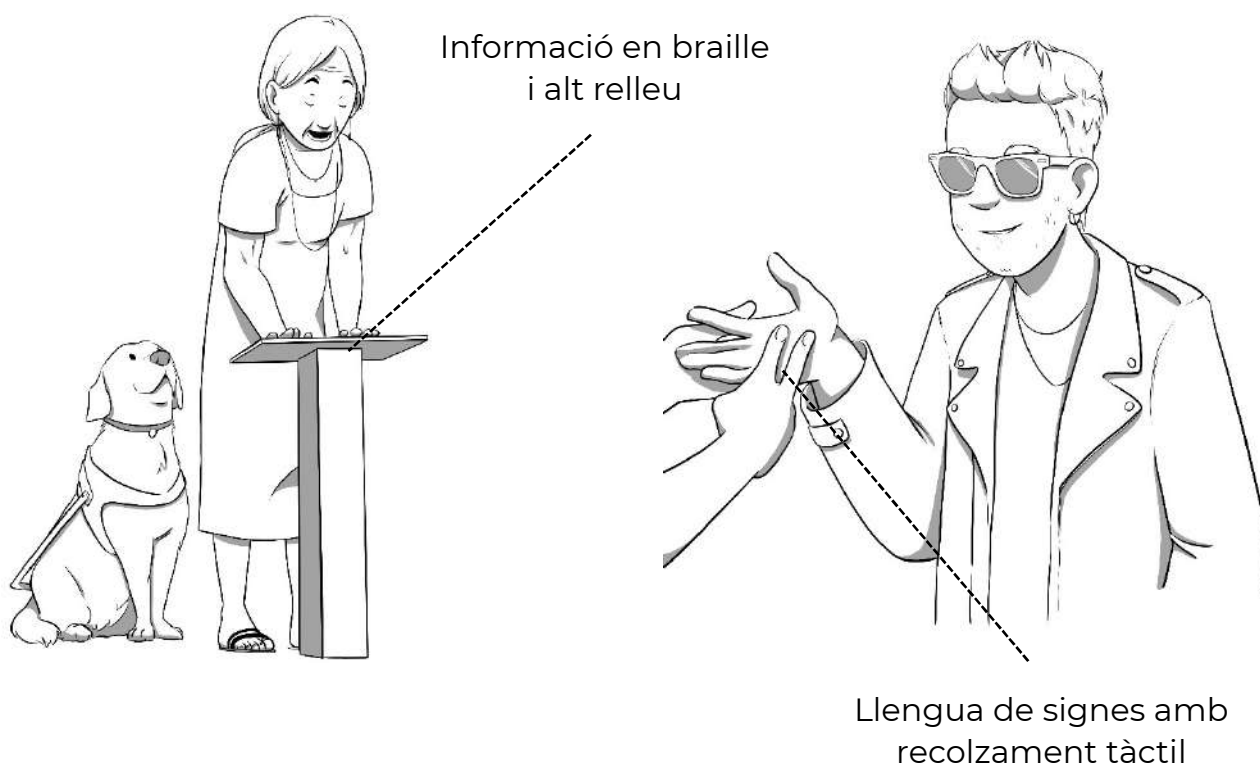
Es comuniquen amb llengua de signes

Sordceguesa

Definició	Combinació de discapacitat visual i discapacitat auditiva, en diferents graus, que comporta dificultats de comunicació, de desplaçament i d'accés a la informació.	
Mitjans de suport	Llengua de signes amb recolzament, recursos en braille i en alt relleu...	
Principals dificultats	Possibles solucions	
Limitacions en l'obtenció d'informació visual	<ul style="list-style-type: none"> • Objectes accessibles al tacte. Poden ser reproduccions o originals. • Braille i alt relleu. 	
Dificultat per percebre l'espai i detectar obstacles	<ul style="list-style-type: none"> • Bandes podotàctil d'encaminament o d'avís (escales, ascensor i rampes) • Mobiliari sense arestes vives i alt contrastat cromàtic. • Àrees de pas sense elements sobresortints que puguin causar cops fortuïts. • Plànol i maqueta tactovisual 	
Terminologia	En lloc de dir...	Direm...
	Cec, invident, miop...	Persona cega o amb ceguera, persona amb discapacitat visual, persona amb necessitats visuals específiques, persona amb baixa visió...
	Gos pigall	Gos d'assistència
Pictogrames		
	Símbol internacional de l'accessibilitat visual	
	Símbol internacional del braille	
	Símbol de l'audiodescripció	
	Símbol de recurs comunicatiu amb lletra gran (mínim 16 punts)	
Altres persones que se'n poden beneficiar	<ul style="list-style-type: none"> • Persones sordes • Persones cegues 	
Dies commemoratius	12 de juny. Dia Internacional de les Persones Sordcegueses.	
Entitats de referència i centres de recursos	Associació Catalana de Persones amb Sordoceguesa (APSOCECA): https://www.apsocecat.org/	

Vocabulari bàsic

- **Guia intèrpret:** persona formada per donar suport a les persones sordcegues per facilitar-los la comunicació i la participació social, fa ús d'una llengua de signes amb suport tàctil i disposa de les adaptacions que siguin necessàries.
- **Llengua de signes amb recolzament tàctil:** llengua de signes adaptada a les persones sordcegues. S'utilitza el sistema dactilològic i el tacte. El receptor recolza la mà sobre les de l'emissor per poder seguir així el discurs. Es fa servir com a alternativa a la comunicació oral.

Discapacitat intel·lectual

Definició	
<p>Es caracteritza per limitacions significatives tant en el funcionament intel·lectual (raonament, llenguatge, resolució de problemes, pensament abstracte i aprenentatge acadèmic) com en la conducta adaptativa expressada en les habilitats conceptuals, socials i pràctiques. Aquesta discapacitat s'origina durant el període de desenvolupament.</p>	
Principals dificultats	Possibles solucions
Limitació en la comunicació i comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> Recursos comunicatius en Lectura fàcil i SAAC (Sistemes Augmentatius i Alternatius de Comunicació). Comunicació clara i senzilla Recolzaments gràfics com pictogrames, símbols i dibuixos.
Dificultats en les relacions socials	<ul style="list-style-type: none"> Senyalització informativa sobre les normes de comportament de l'equipament.
Dificultats per adaptar-se i aprehendre l'entorn.	<ul style="list-style-type: none"> Instruccions d'ús
Terminologia	
En lloc de dir...	Direm...
Deficient, retardat mental...	Persona amb discapacitat intel·lectual
Alumnat especial o amb problemes educatius	Alumnat amb necessitats educatives especials
Pictogrames	
	Símbol de la discapacitat intel·lectual
	Símbol internacional de la Lectura Fàcil
Altres persones que se'n poden beneficiar	
<ul style="list-style-type: none"> Persones amb trastorn del llenguatge i de la parla Persones amb trastorn de l'aprenentatge (dislèxia, disgrafia, discalculia, etc.) Persones amb trastorn del neurodesenvolupament (TEA, TDAH, etc.) Persones novingudes que no dominen l'idioma Persones amb limitacions en la formació acadèmica 	
Dies commemoratius	
21 de març. Dia Mundial de la Síndrome de Down	
Entitats de referència i centres de recursos	
<ul style="list-style-type: none"> Centre Espanyol d'Accessibilitat Cognitiva: https://www.ceacog.es/ Dincat: https://www.dincat.cat 	

Vocabulari bàsic

- **Afàsia:** trastorn del llenguatge consistent en la pèrdua total o parcial de les capacitats de producció i de comprensió semàntica del llenguatge parlat, escrit o mímic
- **Cognició:** conjunt de processos intel·lectuals pels quals un individu adquireix informacions sobre l'entorn i les elabora per mitjà de la percepció, el record, la comprensió, el judici o el raonament.
- **Dany cerebral:** el dany cerebral es pot produir com a conseqüència d'un accident, d'una malaltia o d'una causa congènita.
- **Lectura fàcil:** Es caracteritza per l'ús de textos simples i fàcils de llegir, per la utilització d'imatges i per estructurar els textos de manera clara centrant-se amb la informació més rellevant eliminat els detalls innecessaris.
- **Microcefàlia:** petitesa del crani que impedeix el desenvolupament normal del cervell i que sovint va acompanyada de retard mental.
- **Síndrome de Down:** síndrome deguda a la trisomia del cromosoma 21, en què les persones afectades presenten un crani petit i aplanat i altres anomalies físiques, juntament amb un retard mental de moderat a greu.

Persones amb la Síndrome de Down

Trastorns del neurodesenvolupament

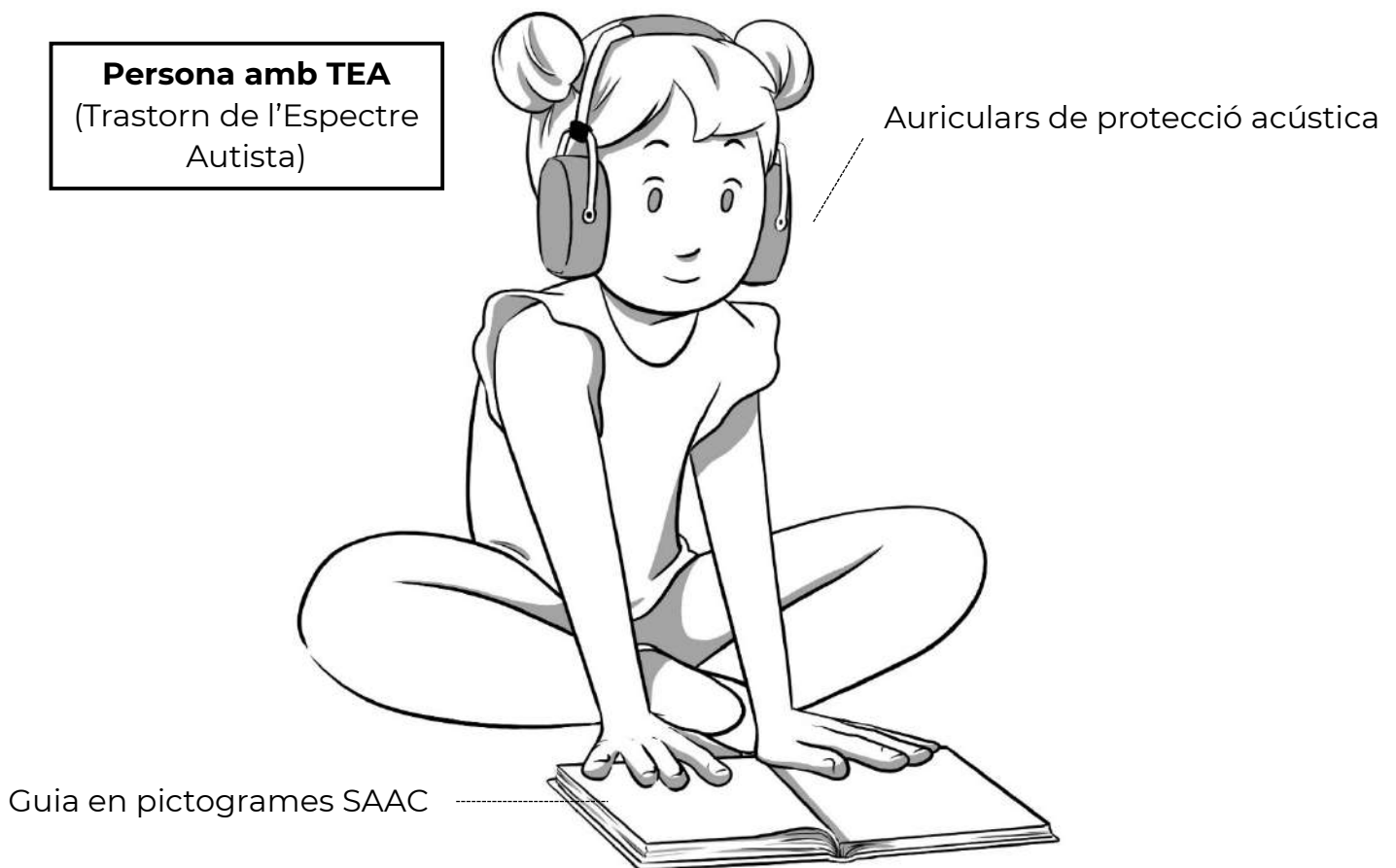
Definició	
<p>Alteracions del neurodesenvolupament que es caracteritzen per una afectació en la capacitat de comunicació i interacció social, la presència d'un patró de conductes repetitives, rigidesa de pensament i una desregulació del perfil sensorial.</p> <ul style="list-style-type: none"> • TEA (Trastorn de l'Espectre Autista): es manifesta obstaculitzant l'aprenentatge d'habilitats de comunicació i de relacions socials i la capacitat per a regular de manera flexible la conducta i el pensament. Els efectes del trastorn varien en cada persona, el "continuum autista " reflecteix una gran diversitat de necessitats: de l'autisme greu a l'autisme d'alt funcionament. 	
Mitjans de suport	
SAAC (sistemes augmentatius i alternatius de comunicació), auriculars de protecció acústica, etc.	
Principals dificultats	Possibles solucions
Limitació en la comunicació i comprensió	<ul style="list-style-type: none"> • Recursos comunicatius en Lectura fàcil i SAAC • Ús de suports visuals com pictogrames, imatges i dibuixos
Dificultats en les relacions socials	Informar sobre les normes de comportament de l'equipament
Dificultats per adaptar-se i aprehendre l'entorn	<ul style="list-style-type: none"> • Narrativa social i sensorial en SAAC • Entorn estructurat • Senyalització direccional i informativa dels espais i serveis de l'equipament
Hiper o hipoactivitat sensorial	<ul style="list-style-type: none"> • Auriculars de protecció acústica • Espai sensorial tranquil i confortable
Terminologia	
En lloc de dir...	Direm...
Autista	Persona amb TEA (trastorn de l'espectre autista), persona amb autisme, persona amb neurodivergències, etc.
Hiperactiu/va	Persona amb TDAH (Trastorn del Dèficit d'Atenció amb Hiperactivitat)
Persona normal	Persona neurotípica
Superdotat/ada	Persona amb altes capacitats
Pictogrames	
	Símbol de les neurodivergències. Hi ha institucions que fan servir el logo del puzzle, però des d'alguns col·lectius s'ha proposat d'emprar el símbol d'infinnit, ja que el consideren més respectuós.
Altres persones que se'n poden beneficiar	
<ul style="list-style-type: none"> • Persones amb deteriorament cognitiu (Alzheimer, Parkinson...) • Persones amb discapacitat intel·lectual • Persones amb trastorn del llenguatge i de la parla • Persones amb trastorn de l'aprenentatge (dislèxia, disgrafia, discalculia...) • Persones amb trastorn de la conducta (TC) 	
Dies commemoratius	
2 d'abril. Dia Mundial del TEA (Trastorn de l'Espectre Autista)	
Entitats de referència i centre de recursos	
<ul style="list-style-type: none"> • Federació Autisme Catalunya: https://www.autismecatalunya.com/ • Centre Español sobre el Trastorn de l'Espectre Autista (https://centroautismo.es/) 	

Vocabulari bàsic

- **Alexitímia:** alteració de l'afectivitat i la cognició caracteritzada per la dificultat de reconèixer i expressar les emocions, tant pròpies com alienes.
- **Alteracions sensorials:** resposta o processament anòmals als estímuls sensorials, com ara la vista, l'oïda, el tacte, el gust o l'olfacte. Algunes de les formes més comunes d'alteració sensorial en persones amb TEA inclouen:
  - **Hipersensibilitat:** resposta intensa o negativa als estímuls sensorials normals. Per exemple, poden reaccionar de manera molt forta a llums brillants, sons forts o textures específiques.
  - **Hipoactivitat:** manca de resposta o sensibilitat als estímuls sensorials. Això podria manifestar-se com una falta d'atenció a les coses que altres persones podrien trobar significatives o molestes.
- **Dislèxia:** trastorn del llenguatge que es manifesta per una dificultat d'identificar, comprendre i reproduir els símbols del llenguatge escrit, a una edat suficient per a accedir a aquestes tècniques, i sense que hi hagi cap alteració orgànica ni cap dèficit intel·lectual que ho justifiqui.
- **Espai sensorial:** entorn dissenyat per proporcionar una experiència sensorial calmant i segura a les persones amb TEA, per tal de facilitar la regulació sensorial, la reducció de l'ansietat i la millora de la concentració. Aquests espais solen tenir una il·luminació suau, un so ambiental controlat, inclouen elements de textures agradables (coixins, peluixos, estores...) i compten amb elements estimulants (joguines antiestrès, jocs, paper i llapis de colors...).
- **Estereotípies:** conjunt de comportaments repetitius, restrictius o rituals que presenten algunes persones. Les estereotípies poden prendre diverses formes i incloure moviments corporals repetitius, patrons verbals específics, interessos o rutines molt restrictives, entre d'altres.
- **Narrativa d'anticipació:** descripció estructurada i anticipada d'una situació, esdeveniment o entorn que pot ser experimentat per una persona amb TEA. L'objectiu d'aquest recurs és proporcionar informació prèvia i clara sobre el que pot succeir, ajudant a reduir l'ansietat i proporcionant un suport per a una millor comprensió i adaptació.

- **Sistemes augmentatius i alternatius de comunicació (SAAC):** conjunt de recursos i estratègies dissenyades per ajudar les persones amb dificultats de comunicació a expressar-se de manera efectiva. Aquests sistemes es poden utilitzar quan les formes tradicionals de comunicació, com el parlar o la escriptura, no són efectives. Els SAAC s'adapten a les necessitats individuals de cada persona, ja que les capacitats i les preferències de comunicació varien.
- **Trastorn de l'aprenentatge:** trastorn d'inici en la infància o l'adolescència caracteritzat per un mal rendiment de l'infant en lectura, càlcul o expressió escrita, substancialment inferior a l'esperat per l'edat, l'escolarització i el nivell d'intel·ligència.
- **Trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat (TDAH):** trastorn d'inici en la infància que es manifesta abans del set anys, caracteritzat per inatenció, hiperactivitat i impulsivitat, les quals es presenten amb una intensitat desadaptativa i incoherent amb el nivell de desenvolupament de l'individu.

Deteriorament cognitiu i envelliment

Definició	
<p>Les malalties neurodegeneratives no són discapacitats en si mateixes. Afecten el sistema nerviós central i poden tenir un impacte significatiu en les funcions cognitives, motrius i executives d'una persona. Aquesta disminució pot afectar negativament la capacitat d'una persona per processar la informació, aprendre noves coses, prendre decisions i realitzar tasques diàries.</p> <p>L'Alzheimer és un tipus de deteriorament cognitiu i és la causa més comuna de demència. La demència és un terme general que descriu un conjunt de símptomes, incloent la pèrdua de memòria, la disminució de les habilitats de pensament i la dificultat per dur a terme les activitats diàries.</p>	
Principals dificultats	Possibles solucions
Problemes de memòria	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats interactives i participatives que involucrin els sentits, fotografies, converses... • Programació regular i en grups reduïts
Hipersensibilitat sensorial	<ul style="list-style-type: none"> • Espais tranquils sense gaires estímuls, sorolls ni llums fortes
Dificultats de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> • Recursos comunicatius en Lectura fàcil i SAAC (Sistemes Augmentatius i Alternatius de Comunicació) • Ús de suports visuals com pictogrames, imatges i dibuixos
Terminologia	
En lloc de dir...	Direm...
Dement	Persones amb deteriorament cognitiu, persona amb demència, persona amb Alzheimer...
Pictogrames	
Altres persones que se'n poden beneficiar	
<ul style="list-style-type: none"> • Persones amb discapacitat intel·lectual • Persones amb trastorns del neurodesenvolupament 	
Dies commemoratius	
<ul style="list-style-type: none"> • 11 d'abril. Dia Mundial del Parkinson • 21 de setembre. Dia Mundial de l'Alzheimer • 10 d'octubre. Dia Mundial de la Salut Mental 	

Vocabulari bàsic:

- **Amnèsia:** incapacitat parcial o total de recuperar o de retenir informació, de manera que s'impedeix el record d'experiències passades o l'adquisició d'informació sobre experiències noves.
- **Confabulació:** creació involuntària de relats falsos per omplir buits de memòria.
- **Envelliment actiu:** procés d'optimització de les oportunitats de benestar físic, psicològic i social, de participació i de seguretat que es porta a terme en el curs de l'envelliment, amb la finalitat de millorar la qualitat de vida.
- **Demència:** trastorn mental orgànic crònic irreversible, caracteritzat pel deteriorament de les funcions intel·lectuals, de la memòria i de l'adaptació social de l'individu.
- **Ictus:** alteració del funcionament d'una o diverses zones de l'encèfal que apareix com a conseqüència d'un trastorn de la circulació sanguínia cerebral. Els principals signes per a reconèixer un ictus cerebral poden ser la pèrdua de força o de mobilitat en una meitat del cos, la pèrdua de sensibilitat en una meitat del cos, la pèrdua de visió, el desequilibri, la dificultat de la parla i l'aparició de mal de cap intens i sobtat.
- **Trastorn neurodegeneratiu:** malaltia que implica la pèrdua progressiva de cèl·lules nervioses i funcions cerebrals.

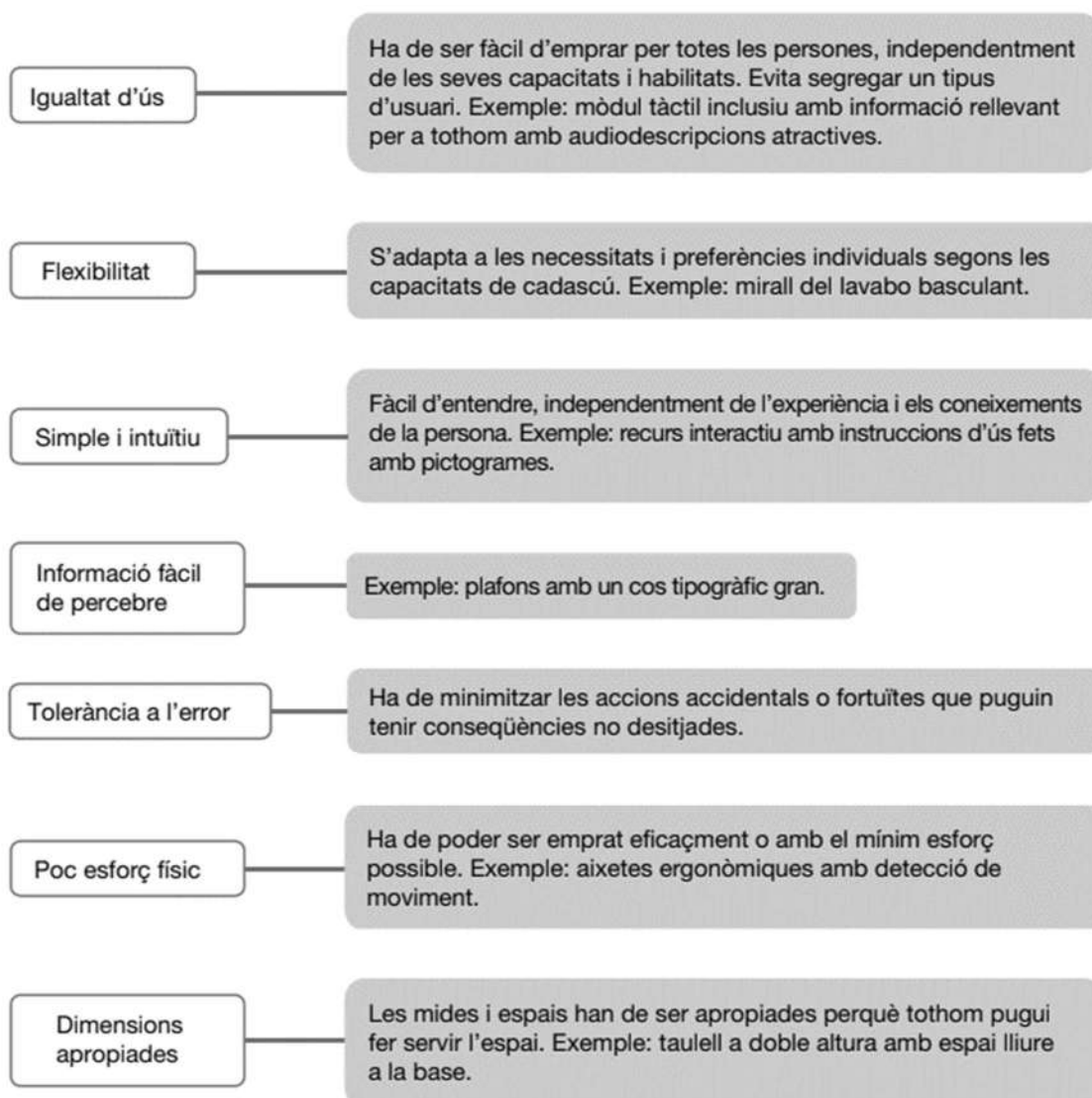

2.3. Glossari de conceptes bàsics

El coneixement i el domini de la terminologia sobre discapacitat i accessibilitat no només és una qüestió de precisió lingüística, sinó que també reflecteix un compromís autèntic amb la inclusió i la igualtat d'oportunitats per a tothom. Entendre i utilitzar la terminologia correcta permet una comunicació més efectiva amb persones amb discapacitat i altres professionals de l'àmbit.

Arquitectura i disseny

- **Accessibilitat universal:** conjunt de condicions de comprensibilitat i usabilitat que han de complir l'entorn, els espais, els edificis, els productes i els serveis perquè totes les persones els puguin emprar i en puguin gaudir amb seguretat i comoditat i de la manera més autònoma i natural possible, més enllà de les seves capacitats.

- **Ajustos raonables:** mesures d'adequació físiques, socials i actitudinals que, d'una manera eficaç i pràctica i sense que comportin cap càrrega desproporcionada, faciliten l'accessibilitat o la participació d'una persona amb discapacitat en igualtat de condicions que la resta de ciutadans.
- **Bona pràctica:** pràctica professional basada en el coneixement científic i empíric, d'acord amb els recursos disponibles i amb respecte per la voluntat de la persona atesa.
- **Cadena de l'accessibilitat:** seqüència d'elements i passos que intervenen per garantir que un entorn, servei o producte sigui accessible. És important que la cadena de l'accessibilitat no es trenqui, ja que si un dels elements falla, tota la cadena es debilita i les persones amb discapacitats podrien trobar-se amb dificultats per accedir a determinats llocs, serveis o informació. Per exemple, si un edifici en si mateix és accessible, però l'entorn que l'envolta no ho és (carrers impracticables, manca d'aparcaments accessibles i falta de servei de transport públic adaptat) es pot considerar que la cadena de l'accessibilitat està trencada.
- **Càrrega desproporcionada:** actuació que comporta uns costos i unes càrregues excessius en relació amb els efectes discriminatoris que suposa per a les persones amb discapacitat la seva no-adopció, tenint en compte la possibilitat que tingui l'entitat o l'organització que l'ha de posar en pràctica i d'obtenir finançament oficial o qualsevol altra ajuda.
- **Ergonomia:** disciplina que es centra en dissenyar i organitzar espais, productes i sistemes perquè siguin segurs, eficients i còmodes per a tots els usuaris.. Aquest concepte està estretament relacionat amb l'accessibilitat universal.
- **Mitjans de suport:** ajudes que actuen com a intermediàries entre l'entorn i les persones amb discapacitat i els permeten millorar la qualitat de vida o incrementar l'autonomia personal. Els mitjans de suport es classifiquen en: producte de suport, suport personal i suport animal.
- **Practicable:** condició d'un entorn, un procés, un producte o un servei que s'ajusta als requisits funcionals, dimensionals, d'il·luminació i de comunicació que en garanteixen la utilització autònoma i segura a totes les persones

Educació

- **Alta capacitat intel·lectual:** capacitat intel·lectual d'un infant precoç, d'un superdotat o d'una persona amb un talent determinat.
- **Analfabetisme funcional:** incapacitat de comprendre i produir textos escrits i textos orals planificats per poder comunicar-se, ampliar coneixements i assolir objectius personals, socials i culturals.
- **Aula d'acollida:** servei educatiu orientat a la integració dels alumnes nouvinguts, amb l'objectiu d'atendre les seves necessitats lingüístiques, emocionals i curriculars abans o durant el procés d'incorporació a l'aula ordinària.
- **Aula integral de suport:** espai en què docents i professionals de la salut ofereixen atenció educativa i terapèutica de manera temporal, integral i intensiva a alumnes amb necessitats educatives especials associades a trastorns mentals i a trastorns greus de conducta segons un pla de suport individualitzat, amb l'objectiu que assoleixin l'equilibri i el benestar personal i psicològic suficient per a tornar al context escolar ordinari.
- **Disseny universal de l'aprenentatge (DUA):** disseny del contingut, les activitats i els materials d'un currículum per fer-lo accessible i aplicable a tots els alumnes amb antecedents, estils d'aprenentatge i capacitats diferents en contextos d'aprenentatge diferents.
- **Educació social:** professional amb formació i competències específiques en educació social que duu a terme intervencions socioeducatives en persones, famílies o col·lectius en situació de vulnerabilitat o en risc d'exclusió social, a més de tasques de prevenció d'aquestes situacions, i dinamitza grups o altres agents de l'entorn comunitari per a la inclusió comunitària de les persones amb un trastorn mental.
- **Escola inclusiva:** model que va més enllà de l'educació especial i que posa l'èmfasi en un enfocament centrat en una reforma de tota l'escola amb la finalitat de crear comunitats educatives inclusives en què tots els alumnes hi tenen cabuda. La normativa vigent preveu l'escolarització en CEE només quan no sigui possible en centres ordinaris degut a discapacitats greus o severes que necessitin una elevada intensitat de suport educatiu.

- **Itineraris formatius específics (IFE):** són ensenyaments professionals adreçats a alumnes d'entre 16 i 20 anys amb necessitats educatives especials associades a una discapacitat intel·lectual lleu o moderada. Es tracta d'una formació orientada a incrementar l'autonomia personal de l'alumnat per tal que assoleixi la seva inclusió social i inserció laboral.
- **Necessitats específiques de suport educatiu (NESE):** decalatge que es produeix entre les capacitats de l'alumne i les exigències del context. Aquesta discrepància afecta substancialment el desenvolupament i l'aprenentatge. Per a cadascun d'ells s'estableix un Pla de suport individualitzat (PI), basat en l'avaluació psicopedagògica i formativa de l'alumne, les mesures i suports necessaris així com la seva planificació i avaluació. L'objectiu d'aquest pla individualitzat és que l'alumne pugui participar en els aprenentatges i les activitats del centre educatiu a partir de les seves habilitats.
- **Pla de suport individualitzat:** instrument d'organització i de gestió de casos personalitzat per a persones amb un trastorn mental greu i persistent amb risc de desvinculació assistencial, que estableix les necessitats i les capacitats de cada persona, els objectius terapèutics i de rehabilitació, les intervencions, els serveis sanitaris i els serveis socials necessaris i la durada d'ús d'aquests serveis des d'una perspectiva d'atenció comunitària.
- **Segregació escolar:** és la distribució desigual de l'alumnat entre els centres educatius d'un territori. Aquests desequilibris provoquen que, en una mateixa zona, hi hagi centres amb una composició social més desfavorida que altres.
- **Suports intensius per a l'escolarització inclusiva (SIEI):** dotacions extraordinàries de professionals que s'incorporen a les plantilles d'escoles i instituts com a recursos intensius per atendre els alumnes amb necessitats educatives especials que ho necessitin. Està dirigit als alumnes des de de 2n cicle educació infantil fins 4rt ESO amb necessitats educatives especials derivades.

Polítiques i serveis socials

- **Acollida:** mesura de protecció dels drets de les persones que es troben en situació de possible desemparament o de risc social que consisteix a confiar-les provisionalment a una persona, a una família d'acollida o a un centre d'acolliment.
- **Assistent/a personal:** professional que facilita a les persones amb gran dependència majors de 16 anys la realització d'activitats laborals o educatives, el desenvolupament d'una vida més independent a casa seva i la participació en la vida social i econòmica.
- **Animador sociocultural:** professional especialitzat en la programació, organització, realització, seguiment i avaluació d'activitats i projectes de dinamització adreçats al desenvolupament social i cultural de col·lectius, grups i individus d'un territori determinat.
- **Centre de dia:** centre que ofereix serveis d'atenció diürna a diferents col·lectius que necessiten una atenció especialitzada.
- **Centre ocupacional:** centre de dia de salut mental en què s'ofereix un servei d'ocupació terapèutica orientat a la rehabilitació de persones amb discapacitat intel·lectual que no poden accedir a un centre especial de treball.
- **Centre residencial:** centre que ofereix, amb una perspectiva biopsicosocial, un servei substitutori de la llar a persones amb un cert grau de dependència, durant un període limitat o de manera permanent.
- **Club social:** servei especialitzat que es constitueix com a estructura de suport social per fomentar, dins un marc de relacions, la participació i la inclusió social de persones amb problemàtica social derivada de trastorn mental mitjançant el lleure.
- **Desinstitucionalització:** conjunt de mesures sanitàries i socials que té per objectiu suprimir les institucions psiquiàtriques tradicionals tancades i substituir-les per serveis assistencials basats en la comunitat.
- **Dinamitzador/a comunitari:** professional, que desenvolupa la seva activitat en el context comunitari, especialitzat en el disseny, l'organització, la posada en marxa i l'avaluació de projectes i d'activitats adreçats a implicar activament els diferents col·lectius d'una comunitat i a enfortir les xarxes socials i les dinàmiques solidàries i de convivència.

- **Drets socials:** conjunt de drets que garanteixen l'accés als mitjans necessaris per a gaudir d'unes condicions de vida dignes. Són drets socials, per exemple, el dret al treball, a un salari, a la protecció social, a l'habitatge, a l'educació, a la sanitat, a un medi ambient saludable, el dret d'accés a la cultura o a tots els àmbits de la vida pública.
- **Grup d'ajuda mútua (GAM):** grup de persones que viuen una mateixa situació de salut, que es reuneixen en sessions programades i autogestionades, basades en el suport entre iguals, amb l'objectiu de millorar la seva situació psicosocial i emocional mitjançant el diàleg, la posada en comú d'experiències i vivències i la confrontació d'actituds i opinions.
- **Igualtat d'oportunitats:** situació en què totes les persones poden aspirar sense discriminació als béns socials o econòmics, especialment formació bàsica i formació professional, assistència sanitària i habitatge, que els permetin desenvolupar-se d'acord amb les seves aptituds personals.
- **Incapacitat:** manca total o parcial de la capacitat d'obrar d'una persona, determinada per una sentència judicial de modificació de la capacitat.
- **Mesures d'acció positiva:** suports específics destinats a prevenir o compensar els desavantatges o les dificultats especials que tenen les persones amb discapacitat per a llur participació plena i efectiva en la societat, en igualtat de condicions que la resta de persones, i per a llur incorporació a tots els àmbits de la vida política, econòmica, educativa, cultural i social.
- **Reconeixement del grau de discapacitat:** procediment administratiu mitjançant el qual es acredita oficialment el grau de discapacitat d'una persona resident a Catalunya. Aquesta avaluació es realitza amb l'objectiu de reconèixer les limitacions funcionals o incapacitats que una persona pot tenir en diferents àrees de la seva vida a causa d'una discapacitat. El grau de discapacitat s'agrupa en tres nivells: d'entre el 33% i el 64%; d'entre el 65% i el 74%; graus de discapacitat iguals o superiors al 75%:
- **Serveis socials:** conjunt d'activitats i serveis orientats a millorar el benestar social de les persones i a protegir les persones i els col·lectius més fràgils a través d'intervencions de caire educatiu i de prestacions socials.
- **Suport animal:** suport que ofereix un animal ensinistrat adequadament per cobrir la mancança concreta de la persona amb limitacions en la mobilitat o en la comunicació, com ara els gossos d'assistència o altres tipus d'animals ensinistrats.

- **Targeta acreditativa de la discapacitat:** document oficial que acredita el grau de discapacitat d'una persona resident a Catalunya. Aquesta targeta és emesa per l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials (ICASS) i té com a objectiu proporcionar un reconeixement oficial del grau de discapacitat amb finalitats d'accessibilitat, suports i altres beneficis.
- **Transversalitat de les polítiques en matèria de discapacitat:** és el principi en virtut del qual les actuacions que desenvolupen les administracions públiques no es limiten únicament a plans, programes i accions específics, pensats exclusivament per a aquestes persones, sinó que comprenen les polítiques i línies d'acció de caràcter general en qualsevol dels àmbits d'actuació pública, on s'han de tenir en compte les necessitats i les demandes de les persones amb discapacitat.
- **Tutela:** institució l'objecte de la qual és la guarda, la protecció i la representació de la persona i l'administració del patrimoni d'aquells que, tot i no estar subjectes a la potestat parental, són incapacitats o menors no emancipats.

Salut

- **Artteràpia:** mètode terapèutic basat en l'expressió artística, especialment a través de les arts visuals, destinat a millorar l'estat psíquic i emocional del pacient.
- **Atenció precoç:** conjunt d'intervencions dutes a terme per un equip interdisciplinari de professionals i adreçades a la població infantil de 0 a 6 anys, a la seva família i al seu entorn que tenen per objectiu donar resposta al més aviat possible a les necessitats transitòries o permanents que presenten els infants amb trastorns en el desenvolupament o que corren el risc de patir-ne.
- **Autocura:** conjunt d'accions que duu a terme una persona per a vetllar de manera autònoma pel manteniment de la seva salut i el seu benestar.
- **Classificació internacional de malalties (CIM-10-MC/SCP):** sistema d'agrupació i codificació consensuada, global i estandarditzada de malalties i alteracions de salut utilitzat com a eina de catalogació de malalties i lesions. És l'estàndard de codificació de les dades clínic-assistencials (morbidity i procediments) de l'activitat que es duu a terme a la xarxa sanitària de Catalunya.

- **Comorbiditat o pluridiscapacitat:** presència simultània de dues o més condicions mèdiques o trastorns en una mateixa persona. Aquesta relació pot ser causal, és a dir, una de les condicions pot haver contribuït al desenvolupament de l'altra, o simplement pot ser que les dues condicions coexisteixen en la mateixa persona sense una relació directa. En el context de les persones amb discapacitat, la comorbiditat pot ser particularment rellevant ja que moltes persones amb discapacitat poden experimentar condicions de salut addicionals. Per exemple, una persona amb discapacitat visual amb trastorns de salut mental.
- **Congènit:** tret o característica que ja existeix en el moment de néixer.
- **Dependència:** necessitat d'ajuda o suport per part d'altres persones en algunes àrees de la vida quotidiana. La dependència pot ser física, cognitiva o una combinació de les dues, i es relaciona amb la capacitat de realitzar activitats essencials de manera autònoma.
- **Funcions executives:** conjunt de processos cognitius superiors que estan implicats en la planificació, l'organització, la regulació del comportament, la presa de decisions, el raonament abstracte, el control de les emocions i altres activitats que requereixen la coordinació de múltiples habilitats mentals. Aquestes funcions són essencials per a la resolució de problemes complexos i la adaptació efectiva als canvis en l'entorn. Les funcions executives es localitzen principalment en regions específiques del cervell, com ara la cortesa prefrontal. Aquestes habilitats es desenvolupen i maduren amb el temps, i es poden veure afectades en diversos trastorns neuropsiquiàtrics, com el trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat (TDAH) o el trastorn de l'espectre autista (TEA).
- **Malaltia minoritària:** malaltia d'etiologia diversa, generalment d'origen genètic, greu, crònica i sovint degenerativa, que té una prevalença baixa.
- **Manual de diagnòstics i estadístic dels trastorns mentals (DSM):** és una classificació estàndard dels trastorns mentals publicada per l'Associació Americana de Psiquiatria (American Psychiatric Association, APA). El seu propòsit principal és proporcionar criteris clars i uniformes per al diagnòstic de trastorns mentals, la qual cosa facilita la comunicació entre professionals de la salut mental i promou la recerca i el tractament consistents.
- **Psicomotricitat:** disciplina que estudia la relació i la interacció entre els aspectes psíquics i motors de l'ésser humà. Es centra en l'estudi del moviment en relació amb les funcions psíquiques, incloent aspectes com la coordinació, la percepció, la memòria corporal i les emocions.

- **Psicosi:** cert tipus de desordre i de malalties mentals, generalment greus, caracteritzades sovint per una alteració global de la personalitat, amb alteració greu del sentit de la realitat. És prova evident de conducta psicòtica la presència de deliri o d'allucinacions sense adonar-se el subjecte de llur natura anormal. Formen part del concepte més ampli de psicosi, l'esquizofrènia i la paranoia.
- **Salut comunitària:** capacitat d'una comunitat de preservar i millorar la seva salut i el seu benestar per a reduir les desigualtats socials i per a utilitzar de manera òptima els serveis sanitaris i els serveis socials, amb la implicació dels membres i els actius de la comunitat i dels professional.
- **Salut mental:** per l'Organització Mundial de la Salut (OMS), la salut mental és l'estat de benestar d'una persona, en què és conscient de les seves capacitats, pot afrontar les tensions normals de la vida, pot treballar de forma productiva i fructífera i és capaç de contribuir d'alguna manera en la comunitat.
- **Trastorn mental:** alteració conductual, psíquica o mental deguda a la interacció de factors biològics, psicològics i socials, que provoca canvis funcionals significatius en la vida d'una persona i un grau de patiment, sovint intens, en la persona afectada i el seu entorn. Els trastorns mentals es poden classificar en trastorns mentals greus i trastorns mentals lleus.

Interculturalitat

- **Acolliment lingüístic:** conjunt d'activitats, sovint cursos de llengua o activitats culturals, destinades a les persones nouvingudes per a facilitar-los l'aprenentatge de la llengua pròpia del país d'acollida i d'integrar-les a la societat.
- **Aculturació:** procés de canvi cultural pel qual determinades formes de vida o de cultura han estat introduïdes en una societat a través del seu contacte amb una altra societat parcialment o totalment diferent.
- **Menor estranger no acompanyat (MENA):** estranger menor d'edat que es troba sense familiars i en situació irregular i de possible desemparament.
- **Refugiat/da:** persona que ha hagut d'emigrar del seu país per motius polítics o a causa de catàstrofes naturals o d'una guerra i ha estat acollida en un altre país, però sense poder gaudir dels mateixos drets que els autòctons.

Vida i societat

- **Aïllament social:** absència de relacions interpersonals i de comunicació amb els altres, ja sigui de forma activa o passiva.
- **Autonomia personal:** capacitat de controlar, afrontar i prendre decisions, per iniciativa pròpia, sobre com viure d'acord amb les normes i preferències personals, així com de desenvolupar les activitats bàsiques de la vida diària i quotidiana.
- **Barrera:**
  - **Actitudinal:** barrera d'accés caracteritzada per l'autoestigma, la manca de percepció de la necessitat de rebre assistència psiquiàtrica, la creença que el trastorn mental millorarà amb el temps i que es pot gestionar de manera autònoma, i la percepció que es deu a una debilitat personal.
  - **Ambiental:** barrera d'accés caracteritzada per la manca de suport familiar, institucional i social.
  - **Social:** barrera d'accés caracteritzada per la discriminació, l'estigmatització, la indiferència i el rebuig social.
- **Capacitisme:** forma de discriminació i prejudici basada en la capacitació o discapacitat d'una persona. Aquest terme fa referència a la discriminació sistemàtica i les actituds negatives cap a les persones amb discapacitat, perpetuant la idea que la capacitació estàndard és la norma i que les persones amb discapacitat són inferiors o menys capacitades.
- **Desigualtat:** distribució i accés desiguals als recursos i oportunitats en una societat.
- **Dignitat:** respecte que mereix tota persona.
- **Discriminació:**
  - **Discriminació directa:** és la situació en què es troba una persona amb discapacitat quan és tractada de manera menys favorable que una altra en situació anàloga per motiu o per raó de la seva discapacitat.
  - **Discriminació indirecta:** quan una disposició legal o reglamentària, una clàusula, una decisió unilateral, una pràctica, o bé un entorn, producte o

servei, aparentment neutres, puguin ocasionar un desavantatge particular a una persona respecte d'altres per motiu o per raó de discapacitat.

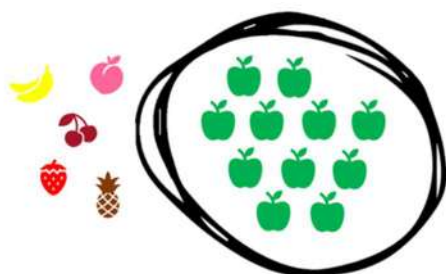
- **Discriminació positiva:** discriminació consistent en un tracte favorable, que té per objecte compensar o corregir una discriminació negativa, passada o actual, d'una persona o un col·lectiu, tot promovent-ne un tractament equitatiu respecte d'altres persones o col·lectius.
- **Diversitat:** característiques de les diferències i les similituds entre persones.
- **Exclusió:** situació resultant de l'acció exercida per una societat que rebutja una o més persones o col·lectius per la seva situació de dependència física, psíquica o econòmica, amb la desigualtat subsegüent en l'accés als recursos necessaris per a una bona qualitat de vida. *Veure gràfica de la pàgina x.*
- **Igualtat d'oportunitats:** absència de discriminació, directa o indirecta, que tingui la seva causa en una discapacitat, així com l'adopció de mesures d'acció positiva orientades a evitar o compensar els desavantatges d'una persona amb discapacitat per participar plenament en la vida política, econòmica, cultural i social.
- **Inclusió:** Situació resultant de les accions adreçades a acceptar en la societat una persona o un col·lectiu en risc o en situació d'exclusió social, la qual cosa inclou la participació plena en la vida social, econòmica i cultural de la societat en què viuen. *Veure gràfica de la pàgina x.*
- **Integració:** procés d'adaptació cultural que comporta un ajustament mutu dels diferents grups i persones, a través del qual una societat s'organitza. *Veure gràfica de pàgina x.*
- **Minoria:** grup racial, ètnic, cultural, social o polític que pot ser quantitativament petit en una població i que sovint presenta posicions globals específiques en l'estructura social i envers el poder.
- **Prejudici:** actitud que predisposa una persona a pensar, percebre, sentir i actuar de forma favorable o desfavorable en relació amb un grup o amb els seus membres individuals.
- **Qualitat de vida:** percepció que té una persona de la seva condició de vida, determinada a partir de l'escala de valors, les aspiracions i les expectatives personals en els diferents àmbits de la vida personal, familiar i social.

- **Resiliència:** capacitat d'una persona per a afrontar amb èxit una situació desfavorable o de risc, adaptar-s'hi, recuperar-se i desenvolupar-se positivament davant les circumstàncies adverses. La resiliència pot actuar com a factor de protecció.
- **Segregació:** separació de persones o col·lectius dels entorns generals o normals per raons de capacitats, origen o condicions socials, culturals, ètniques, etc., amb aplicació d'actituds discriminatòries per part d'una majoria de la població. *Veure gràfica de la pàgina següent.*
- **Sensellarisme:** Situació d'una persona que no disposa de les mínimes condicions d'habitatge que permeten viure amb dignitat.
- **Vulnerabilitat social:** situació d'una persona que té una probabilitat alta de presentar problemes socials greus, com a conseqüència d'un cúmul de condicionants i factors de risc en el seu entorn social.
- **Xarxa de suport:** conjunt de relacions socials d'una persona amb altres persones i grups del seu entorn, que actuen com un element de reforç i seguretat per a afrontar diferents situacions de la vida d'aquesta persona. La xarxa de suport inclou les relacions familiars, les relacions d'amistat, les relacions laborals i l'ajuda professional. Contribueix a la promoció de la salut mental i a la prevenció dels trastorns mentals i constitueix un element bàsic tant per a les persones amb un trastorn mental com per a les persones que, com a cuidadores, en tenen cura.

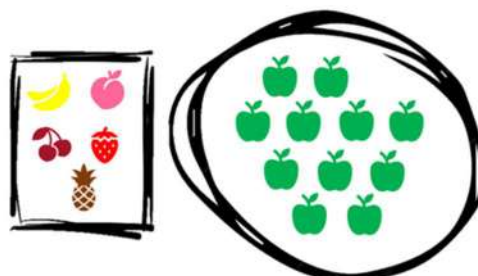
1. Exclusió	→	2. Segregació
Intenció explícita de separar o excloure un grup específic.		Resultat de polítiques o pràctiques discriminatòries, però no sempre hi ha una intenció explícita de deixar fora a un grup.
Les persones excloses queden fora del sistema.		Les persones segregades formen part del mateix sistema, però no existeix una convivència ni processos d'intercanvi entre els grups diferenciats.

3. Integració	→	4. Inclusió
Adaptar l'individu a l'entorn i a la societat existents.		Canviar l'entorn i la societat existent per ser més acollidors i accessibles per a tothom.
Separació.		Participació activa. Pertinença a la comunitat en igualtat de condicions.
Cultura de grup exclusiu.		Reconeixement i valoració de la diversitat com a part inherent de la societat.

EXCLUSIÓ

SEGREGACIÓ

INTEGRACIÓ

INCLUSIÓ

2.4. Normativa i legislació

Internacional

- **Declaració Universal dels Drets Humans (1948):** La DUDH estableix els drets i les llibertats fonamentals que totes les persones tenen inherentment, sense distinció de cap mena, com ara la raça, el color, la religió, el sexe, l'idioma, l'opinió política o qualsevol altra condició. Consta de 30 articles que cobreixen una àmplia gamma de drets civils, polítics, socials, econòmics i culturals. Pel que fa a la relació amb les persones amb discapacitat, la DUDH destaca principis fonamentals com la igualtat i la no-discriminació i estableix que tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i drets, sense distinció de cap mena, i destaca la importància de la igualtat davant la llei.

Per saber-ne més...

Versió en lectura fàcil. Parlament de Catalunya:

<https://repositori.lecturafacil.net/sites/default/files/2016%20Declaraci%C3%B3%20universal%20drets%20humans%20Parlament%20de%20Catalunya.pdf>

Fragments:

- Totes les persones, quan neixen, tenen els drets i les llibertats recollits en aquesta Declaració. **No puc tractar malament cap persona només perquè sigui diferent a mi. Cadascú és com és. Ser diferent no és un problema.** [...] Totes les persones han de respectar les altres persones.
  - Totes les persones tenen dret a llegir llibres, anar al cinema o al teatre, o visitar museus i exposicions.
- **Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (CDPD):** Aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides l'any 2006, aquesta convenció és un instrument jurídic internacional que promou, protegeix i assegura el ple gaudi de tots els drets humans i llibertats fonamentals per part de les persones amb discapacitat. Estableix principis importants, com ara la no-discriminació, la igualtat d'oportunitats i l'accessibilitat.

Per saber-ne més...

Versió en lectura fàcil. Ajuntament de Barcelona:

<https://ajuntament.barcelona.cat/dretssocials/sites/default/files/arxiu-documents/%5BPDF%5D%20Convenci%C3%B3%20sobre%20els%20Drets%20de%20les%20Persones%20amb%20Discapacitat%20Lectura%20F%C3%A0cil.pdf>

Fragments:

Article 30. **Les persones amb discapacitat tenen dret a participar en la vida cultural.** Per garantir aquest dret els estats es comprometen que les persones amb discapacitat tinguin accés a: museus, cinemes, biblioteques, serveis turístics, monuments i altres llocs d'importància cultural.

- **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS):** Els ODS inclouen diversos objectius relacionats amb la inclusió i els drets de les persones amb discapacitat, incloent-hi l'educació inclusiva, el treball decent per a tothom, la igualtat de gènere i l'accés a serveis essencials. Cada país esforça per adaptar els ODS a la seva realitat nacional i desenvolupa estratègies nacionals per a la seva implementació. Objectius on s'esmenta la discapacitat:
  - **Objectiu 8:** promoure el creixement econòmic inclusiu i sostenible, l'ocupació i el treball digne per a tothom.
  - **Objectiu 10:** Reduir la desigualtat dins i entre els països.
  - **Objectiu 11:** Aconseguir que les ciutats siguin més inclusives, segures, resistents i sostenibles
  - **Objectiu 17:** Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible

Per saber-ne més...

Versió en lectura fàcil. Red Cántabra de Desarrollo Rural:

<https://www.plenainclusioncantabria.org/guia-en-lectura-facil-arreglamos-el-mundo-17-ods/>

- **Declaració de Salamanca i Marc d'Acció sobre Necessitats Educatives Especials (1994):** Aquest document, promogut per la UNESCO i l'UNICEF, destaca la importància de l'educació inclusiva i com la diversitat d'estudiants, inclosos aquells amb discapacitat, pot ser abordada dins del sistema educatiu.
- **Declaració de Madrid sobre Polítiques de Discapacitat (2002):** Aprovada per la Comissió Econòmica per a Europa de les Nacions Unides, aquesta declaració destaca la importància de les polítiques de discapacitat que promouen la participació plena i efectiva de les persones amb discapacitat en la societat.

- **Directiva de la Unió Europea sobre Accessibilitat dels Llocs Web i Aplicacions Mòbils del Sector Públic (2016):** Aquesta directiva estableix normes d'accessibilitat digitals per assegurar que els llocs web i les aplicacions mòbils del sector públic a la Unió Europea siguin accessibles per a tothom, incloent-hi les persones amb discapacitat.

Espanya

- **Constitució Espanyola (1978):** L'article 9.2 de la Constitució determina que correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de les persones siguin reals i efectives, i remoure els obstacles que impedeixin la seva plenitud, facilitant la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social.

Per saber-ne més...

Versió en lectura fàcil. Real Patronat sobre Discapacitat:

https://www.plenainclusion.org/sites/default/files/la_constitucion_espanola_en_lectura_facil.pdf

Fragments:

- **Article 14.** Las leyes son iguales para todos los españoles. Las leyes no pueden aislar o tratar peor a un grupo de personas por ningún motivo, por ejemplo, su nacimiento, si es hombre o mujer, la religión que sigue o si tiene una discapacidad.
  - **Article 49.** Las instituciones deben proteger a las personas con discapacidad y tomar decisiones para que puedan disfrutar todos sus derechos, estar incluidos en la sociedad y mejorar la situación de sus vidas.
  - **Article 96.** Los acuerdos con otros países valen como las leyes y deben cumplirse como las leyes. Por ejemplo, la Convención Internacional sobre los Derechos de las Personas con Discapacidad es un acuerdo entre muchos países, como España.
- **Llei 27/2007, d'11 d'octubre**, per la qual es reconeixen les llengües de signes espanyoles i es regulen els mitjans d'assistència a la comunicació oral de les persones sordes, amb discapacitat auditiva i sordes-cegues.
  - **Reial decret legislatiu 1/2013**, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.

- **Reial decret 1112/2018**, de 7 de setembre, sobre accessibilitat dels llocs web i aplicacions per a dispositius mòbils del sector públic.
- **Llei 6/2022**, de 31 de març, de modificació del Text Refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, per establir i regular l'accessibilitat cognitiva i les seves condicions d'exigència i aplicació.

Catalunya

A Catalunya la competència d'atenció i integració social de les persones amb discapacitat la té atribuïda el Departament de Drets Socials, que articula les seves competències d'atenció a aquest col·lectiu des de diferents enfocaments; el Departament de Treball en tot allò referent a polítiques actives d'ocupació i inserció sociolaboral, i també, i en especial consideració als infants i joves amb discapacitat, el Departament d'Educació, que és competent per a l'atenció a la diversitat de necessitats de l'alumnat en el marc d'una escola inclusiva.

- **Estatut d'Autonomia de Catalunya (2006)**: L'article 40.5 encomana als poders públics garantir la protecció jurídica de les persones amb discapacitats, promoure la seva integració social, econòmica i laboral, i adoptar les mesures necessàries per suplir o complementar el suport del seu entorn familiar directe. Aquests elements han de ser les bases de les polítiques públiques en matèria d'atenció a aquest col·lectiu.
- **Llei 19/2009**, de 26 de novembre, d'accés a l'entorn de les persones acompanyades de gossos d'assistència.
- **DECRET 142/2012**, de 30 d'octubre, del Consell Social de la Llengua de Signes Catalana i d'atribució de funcions en matèria de política lingüística de la llengua de signes catalana.
- **Llei 13/2014**, de 30 d'octubre, d'accessibilitat.

Per saber-ne més...

Versió en lectura fàcil:

<https://repositori.lecturafacil.net/sites/default/files/2014%20Llei%20accessibilitat%20Generalitat.pdf>

Fragments:

- Aquesta llei estableix les condicions perquè els espais d'ús públic, els edificis, els mitjans de transport, els productes, els serveis i la comunicació siguin accessibles. I també promou l'ús de sistemes i mitjans de suport que millorin la qualitat de vida de les persones amb discapacitat [...] Els edificis d'ús públic (teatres, museus, poliesportius, etc.) han de garantir l'accessibilitat als diferents espais que en formen part.
  - Els edificis ja existents s'han d'adaptar de manera progressiva a les mesures d'accessibilitat que estableix aquesta llei, i fer els ajustos raonables perquè puguin ser utilitzats per la majoria. Els espais reformats o ampliat s'han de fer accessibles.
  - Els edificis protegits com a béns culturals han d'incorporar millores per garantir-hi l'accessibilitat de les persones amb discapacitat. Cal adoptar aquestes millores tot respectant els elements de valor historicoartístic dels edificis.
  - Tothom ha de poder accedir en igualtat de condicions de la cultura, el lleure i l'esport. Per aquest motiu, les activitats culturals, esportives i de lleure han d'incorporar de manera progressiva les condicions d'accessibilitat necessàries perquè les persones amb discapacitat puguin gaudir-ne, comprendre-les i participar-hi.
-
- **DECRET 150/2017**, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.
  - **DECRET 209/2023**, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Codi d'accessibilitat de Catalunya.

ÀMBIT D'ESTUDI

3

3.1. DADES DEMOGRÀFIQUES

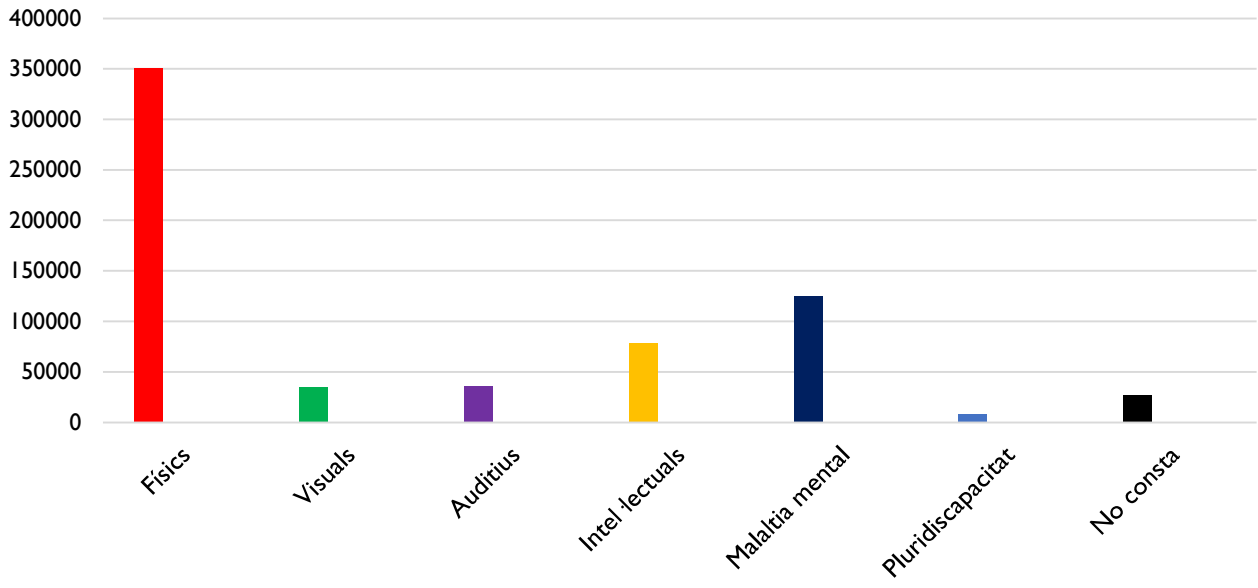
La discapacitat en xifres

3.1.1. Catalunya

Nombre d'habitants total³			
Barcelona	5.879.198		
Girona	820.276		
Lleida	450.541		
Tarragona	855.769		
Total	8.005.784		
	%0 a 15 anys	%16 a 64 anys	%65 anys i més
	15,28	65,38	19,35
Persones reconegudes legalment com a discapacitades⁴			
Barcelona	490.794		
Girona	58.987		
Lleida	35.665		
Tarragona	75.030		
Total	660.476		
Nombre de persones segons tipus de discapacitat a Catalunya			
Físics	351.174		
Visuals	34.910		
Auditius	35.643		
Intel·lectuals	78.784		
Malaltia mental	124.925		
Pluridiscapacitat	7.728		
No consta	27.243		
Total	660.476		

³ Dades del 3 de novembre del 2023. Font: Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya)

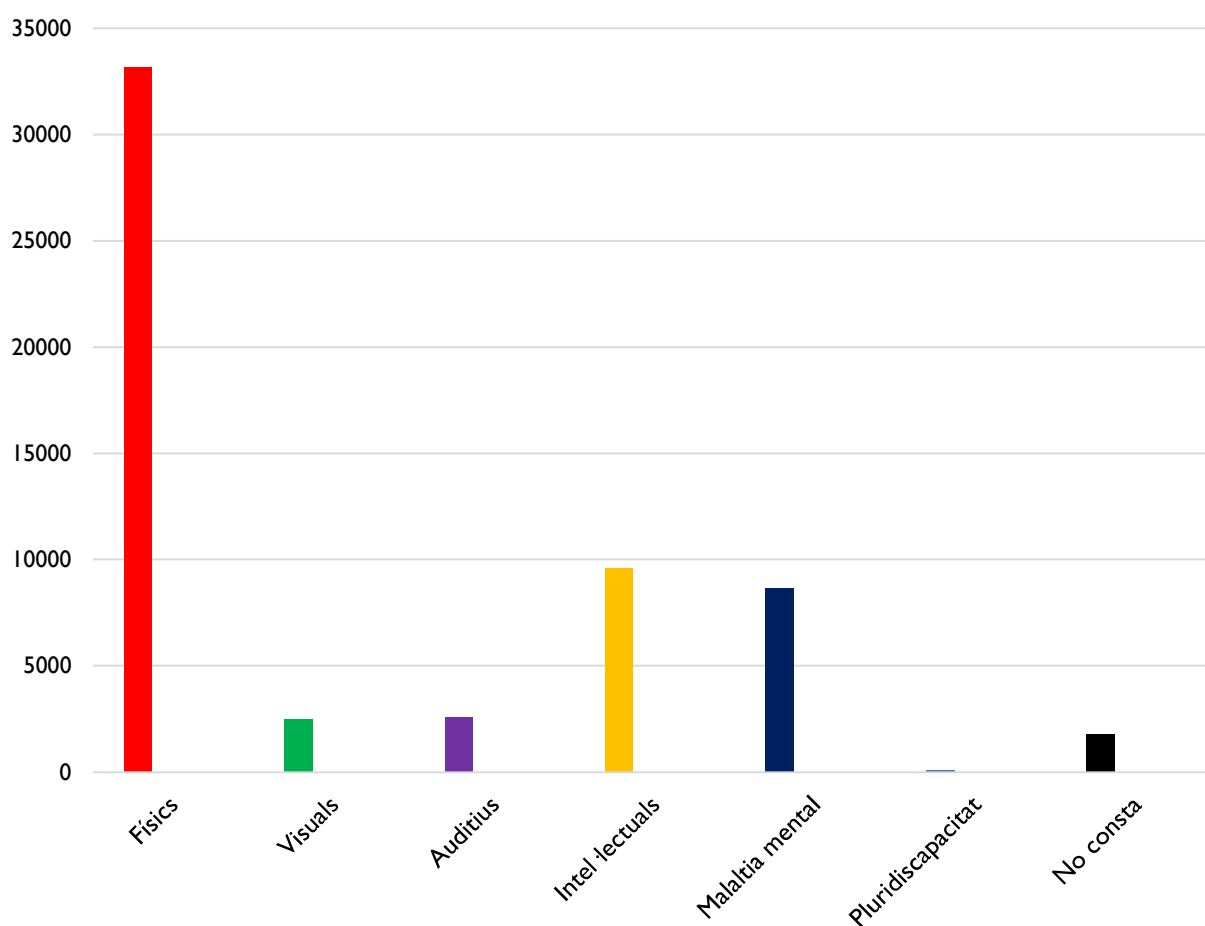
⁴ Dades del 2022. Font: Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya)

3.1.2. Comarques de Girona

Nombre d'habitants ⁵			
Total	816.321		
	%0 a 15 anys	%16 a 64 anys	%65 anys i més
	16,70	64,52	18,78
Persones reconegudes legalment com a discapacitades ⁶			
Físics	33.170		
Visuals	2.513		
Auditius	2.579		
Intel·lectuals	9.585		
Malaltia mental	8.647		
Pluridiscapacitat	91		
No consta	1.768		
Total	58.353		

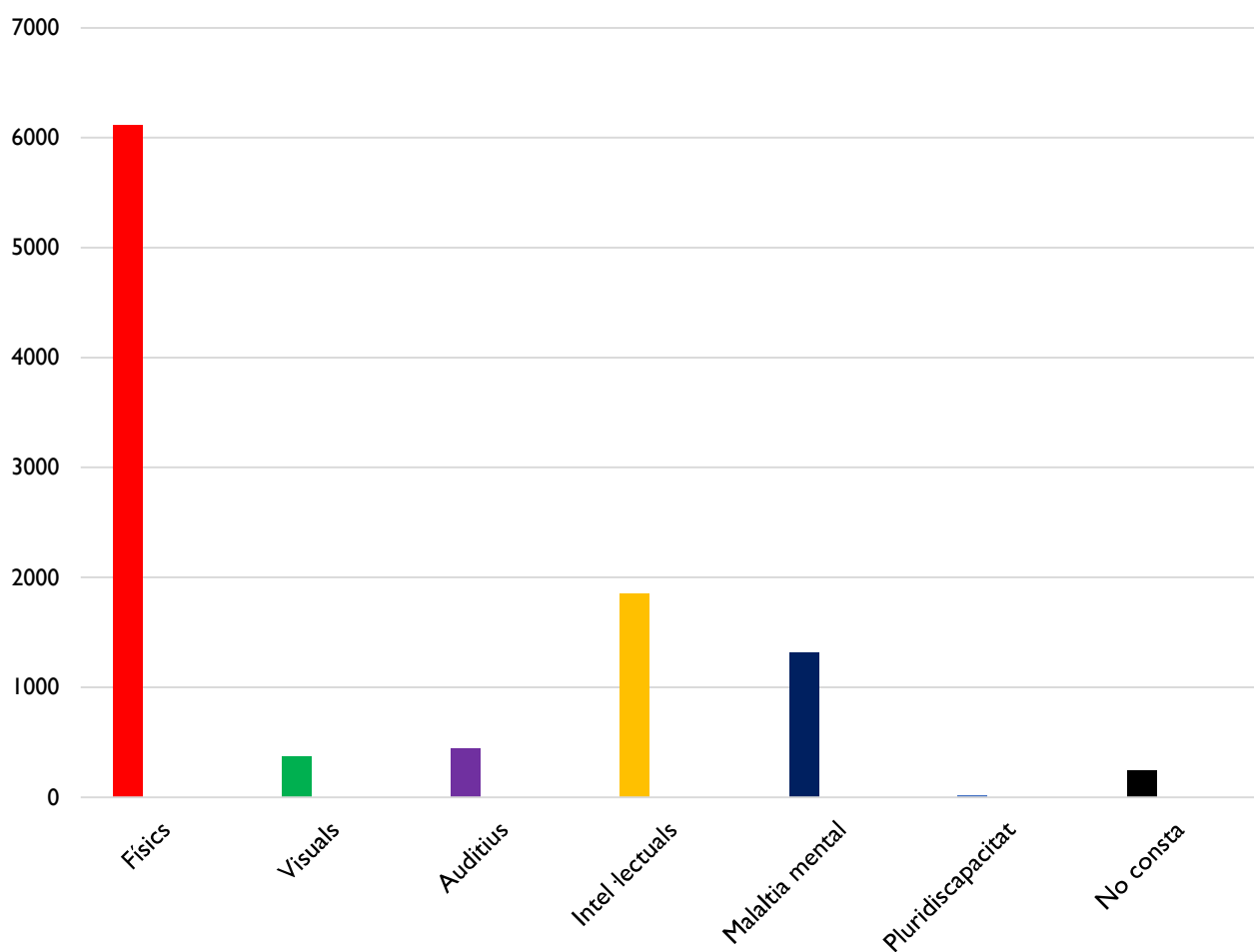

⁵ Dades del 2023. Font: INE (Institut Nacional d'Estadística)

⁶ Dades del 2022. Font: Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya)

3.1.3. Garrotxa

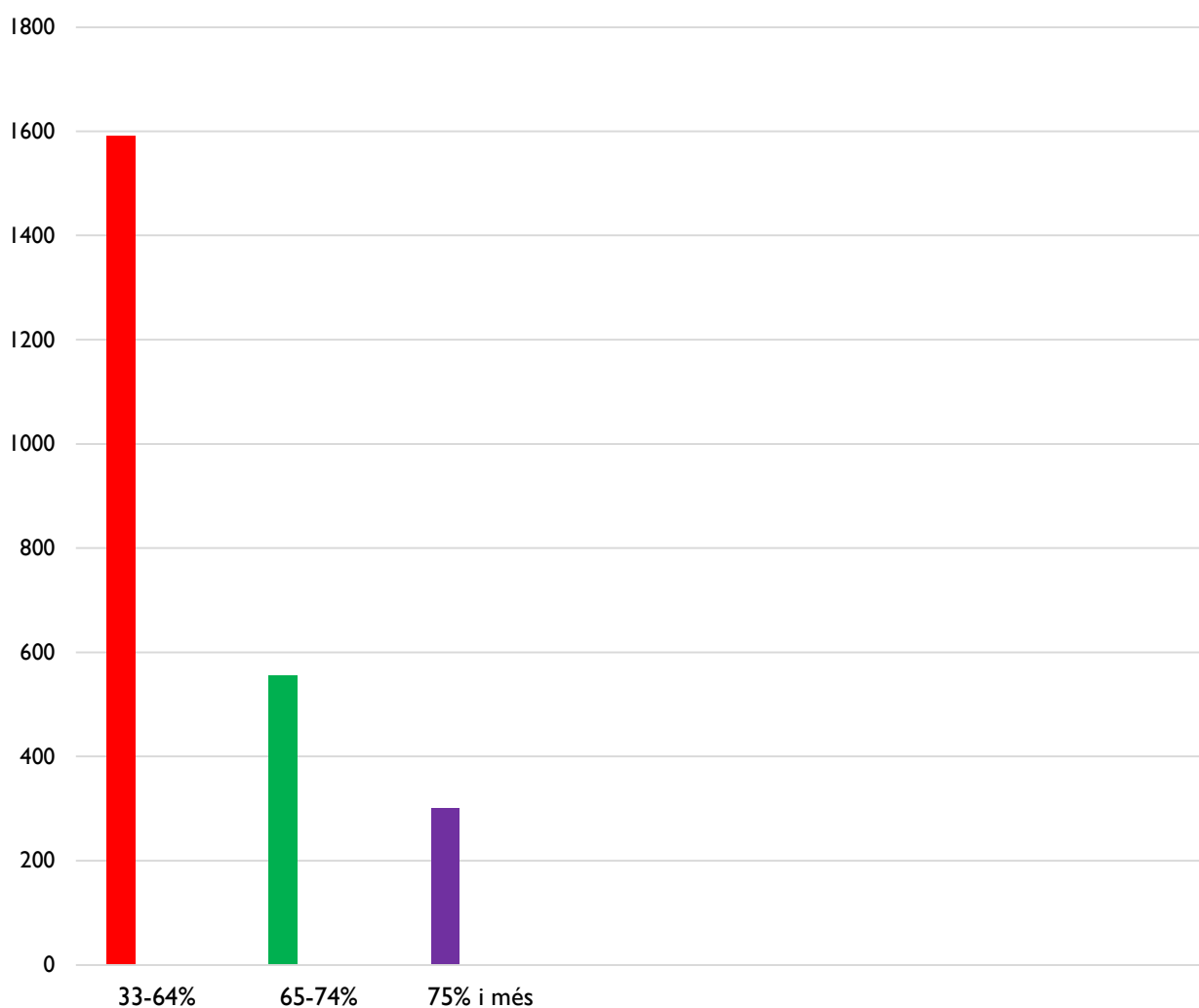
Nombre d'habitants ⁷	
Total	61,363
Persones reconegudes legalment com a discapacitades	
Físics	2.094
Visuals	197
Auditius	151
Intel·lectuals	710
Malaltia mental	626
Pluridiscapacitat	-
No consta	196
Total	3.977

⁷ Dades del 2022. Font: Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya)

3.1.4. Olot

Nombre d'habitants⁸	
Total	38.003
Persones reconegudes legalment com a discapacitades	
Del 33 al 64%	1.592
Del 65 al 74%	556
Del 75% i més	300
Total	2.448

⁸ Dades del 2021. Font: Idescat (Institut d'Estadística de Catalunya)

3.2. Olot

Situació i característiques

Olot és un municipi de 29,03 km² de superfície situat a la vall alta del riu Fluvià. Compta amb 34.486 habitants (2018) i és la capital administrativa de la comarca de La Garrotxa i del partit judicial d'Olot.

La ciutat s'articula a partir d'un nucli format en època medieval que té per centre la plaça Major, al peu d'un antic volcà: el Montsacopa. El municipi actual comprèn l'antic terme de Batet de la Serra, agregat l'any 1972. Confina amb els municipis de la Vall de Bianya (N), Sant Joan les Fonts (N i E), Santa Pau (SE), les Preses (S) i la Vall d'en Bas i Riudaura (O). Forma part del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa des de 1985 i de la Xarxa Europea del Paisatge des del 2011⁹.

Situació de la comarca de la Garrotxa

Mapa de la Garrotxa i els seus municipis

⁹ Ajuntament d'Olot. Recuperat de: <https://www.olot.cat/la-ciutat.htm>

3.3. Guia de recursos

Organismes municipals i entitats del tercer sector

3.3.1. Organismes municipals

Consorci d'Acció Social de la Garrotxa	
Localització	Olot (17800)
Contacte	972 266 644 casg@casg.cat
Web	https://www.casg.cat
Iniciatives	<ul style="list-style-type: none"> • Comissió d'Accessibilitat del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa. • Atenció social bàsica • Transport adaptat • Servei de suport a les famílies en risc d'exclusió social. • Atenció integral a les persones grans en l'àmbit rural • Residència per a persones amb discapacitat • Residència i centres de dia per a gent gran • Drogodependència • Servei de voluntariat • Menjador social • Prevenció i atenció a les violències • Cooperació i solidaritat • Servei de traducció • Servei d'acollida a les persones nouvingudes • Diàleg entre religions • Persones amb dependència • Servei d'interpretació i mediació social en llengua de signes <p>Entre molts altres...</p>
	

3.3.2. Entitats del tercer sector

Conjunt d'organitzacions privades sense ànim de lucre que treballen per la inclusió i la cohesió socials, amb especial atenció als col·lectius més vulnerables de la societat. La denominació tercer sector s'ha encunyat per designar les entitats no governamentals i no lucratives, en relació al primer sector o sector públic (governamental i no lucratiu) i al segon sector o sector de l'empresa privada (no governamental i lucratiu).¹⁰

Per saber-ne més...

- **Direcció General d'Economia Social i Solidària, el Tercer Sector i les Cooperatives** (Departament de Treball). <https://web.gencat.cat/ca/adreces-i-telefonos/detall/index.html?codInf=4910>
- **Taula d'Entitats del Tercer Sector de Catalunya:** entitat jurídica, declarada d'utilitat pública pel Departament de Justícia, que aglutina més de 3.000 entitats socials no lucratives que atenen les persones en tots els àmbits (pobresa i exclusió, habitatge, inserció sociolaboral, salut, educació, lleure, discapacitat, salut mental, poble gitano i col·lectiu LGTBIQ+, etc.). <https://www.tercersector.cat/>

**Taula d'entitats
del Tercer Sector Social
de Catalunya**

¹⁰ Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya. Recuperat de: https://cads.gencat.cat/ca/alianca/membres/art_taula3rsectorsocial

3.3.3. Empreses d'inserció (EI)

Entitat que té com a objectiu principal proporcionar ocupació temporal remunerada d'un màxim de 3 anys i formació a persones amb dificultats per accedir al mercat laboral convencional. Estan pensades per ajudar a les persones que es troben en situació de vulnerabilitat a adquirir habilitats i experiència laboral que millorin les seves perspectives d'ocupació a llarg termini.

Estan regulades i inscrites en un registre específic del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya. Però, com totes les empreses, paguen impostos i depenen de la venda dels seus béns per sobreviure.¹¹

Principals usuaris:

- Persones amb discapacitat.
- Persones procedents d'institucions de protecció de menors.
- Persones que han estat o estan en centres penitenciaris.
- Persones amb drogodependència o alcoholisme en rehabilitació.
- Majors de 45 anys en situació d'atur de llarga durada.

Per saber-ne més...

Empreses d'Inserció del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya: <https://treball.gencat.cat/ca/ambits/insercio-laboral-rmi-i-discapacitat/empreses-insercio/>

Ecosol	
Localització	Pujada de la Mercè, 8 Girona (17004)
Contacte	972 20 49 80 ecosol@caritasgirona.cat
Web	https://www.caritas.es/economia_solidaria/ecosol-economia-solidaria-en-girona/
Entitat gestora	Càritas Diocesana de Girona
Serveis	<ul style="list-style-type: none"> • Servei de manteniment integral d'edificis, instal·lacions elèctriques i serveis de neteja. • Servei de recollida i gestió de roba i llibres. • Taller de confecció - projectes d'economia circular. • Missatgeria sostenible. • Restauració i càtering.

¹¹ FEICAT. Recuperat de: <https://www.feicat.cat/>

Integra	
Localització	Les Fonts, s/n Olot (17800)
Contacte	972 262 390 integra@integraolot.cat
Web	https://integraolot.cat/

3.3.4. Centres especials de treball (CET)

Els centres especials de treball (CET) són empreses que asseguren un treball remunerat a les persones amb discapacitat i garanteixen la seva integració laboral. L'objectiu d'aquests centres és productiu, com el de qualsevol altra empresa, però la seva funció és social. També són un mitjà d'integració de persones amb discapacitat en el règim de treball ordinari.

Gairebé la totalitat de la plantilla dels centres especials de treball estarà constituïda per treballadors i treballadores amb discapacitat.¹²

Per saber-ne més...

Empreses d'Inserció del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya: <https://treball.gencat.cat/ca/ambits/insercio-laboral-rmi-i-discapacitat/empreses-insercio/>

La Fageda	
Localització	Mas els Casals S/N Santa Pau (17811)
Contacte	972 68 10 10 fageda@fageda.com
Web	https://www.fageda.com

¹² Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya. Recuperat de: <https://treball.gencat.cat/ca/ambits/insercio-laboral-rmi-i-discapacitat/discapacitat/CET/>

3.3.5. Centres d'educació especial (CEE) i altres serveis educatius

Centre educatiu en què s'ofereix una escolarització adaptada a alumnes amb necessitats educatives especials associades a una discapacitat o a un trastorn mental, les quals no troben resposta a l'escola ordinària i impedeixen la integració d'aquest alumnat a la vida escolar comunitària.

El centre d'educació especial compta, principalment, amb un equip de professionals de l'educació especial, l'educació infantil, la fisioteràpia i la logopèdia.

CEE Joan XXIII	
Localització	Les Fonts s/n Olot (17800)
Tipologia	Centre concertat
Contacte	972 272 316 direcciocee@integraolot.cat
Entitat gestora	Integra

EAP del Servei educatiu de la Garrotxa	
Els EAP són equips d'assessorament i orientació psicopedagògic que donen suport al professorat i als centres educatius en la resposta a la diversitat de l'alumnat i en relació als alumnes que presenten necessitats educatives especials, així com a les seves famílies.	
Localització	C/ dels Garganta Olot (17800)
Contacte	eap-garrotxa@xtec.cat
Web	https://serveiseducatius.xtec.cat/baixemporda/categoria/eap/

3.3.6. Entitats i associacions

Les associacions són imprescindibles per crear, liderar i posar en marxa projectes, promovent canvis socials. És especialment significatiu tot el moviment associatiu de persones amb discapacitat i/o els seus familiars, que de forma voluntària i altruista han dedicat una part del seu temps i sovint dels seus recursos a participar en una associació.

Per saber-ne més...

- Cercador d'entitats del Departament de Justícia, Drets i Memòria de la Generalitat de Catalunya: https://justicia.gencat.cat/ca/serveis/guia_d_entitats/
- Guia d'entitats de la Garrotxa: <https://www.entitatsgarrotxa.cat/coneix-les-entitats/>

Discapacitat física

Associació d'afectats de síndrome de fatiga crònica i fibromiàlgia de la Garrotxa (ASFCFMG)	
Localització	Avinguda Santa Coloma, 22, 2n, 2a Olot (17800)
Contacte	972 26 62 56 asfcfmga@hotmail.com
Web	https://asfcfmg.wordpress.com/

Associació de Discapacitats de les Comarques Gironines (ADIS-CG)	
Localització	Ronda Sometent, 9 Olot (17800)
Contacte	972 26 24 19 adiscg2000@gmail.com
Web	https://www.facebook.com/pg/AssociacioDeDiscapacitatsDeLesComarquesGironines/about/?ref=page_internal

Grup MIFAS	
Localització	Pg. d'en Blay, s/n Olot (17800)
Contacte	972 26 67 90 mifas@mifas.cat
Web	http://www.mifas.cat

Discapacitat visual

ONCE Girona	
Localització	C/ Emili Grahit, 26 (Girona)
Contacte	972 41 60 61
Web	https://www.once.es/

Associació Discapacitat Visual Catalunya B1+B2+B3	
Localització	Carrer del Cardenal Reig, 32 (Barcelona)
Contacte	934 47 04 04 info@b1b2b3.org
Web	https://www.b1b2b3.org/ca/

Discapacitat auditiva

Agrupació de les persones sordes de la Garrotxa	
Localització	Marià Vayreda 2 ,1º-1ª Olot (17800)
Contacte	972 26 78 31 sords.garrotxa@gmail.com
Web	http://www.fesoca.org/cat/associacions/agrupacio-de-les-persones-sordes-de-la-garrotxa_3.html

Associació Gironina de Sords	
Localització	C/ Emili Grahit, 26 (Girona)
Contacte	972 60 19 46 info@agsordgi.org
Web	https://www.agsordgi.org/

Discapacitat intel·lectual, neurodivergències i trastorns del desenvolupament

Associació d'amics dels nens d'educació especial	
Localització	Olot (17800)
Contacte	600 62 89 37 jrabat75@hotmail.com

Associació Síndrome d'Asperger Girona (SAGI-TEA)	
Localització	C/ Empúries, 17 Girona (17005)
Contacte	972 107 771 sac.girona@gmail.com
Web	https://www.asperger-girona.es

Residència Vora Riu	
Localització	C/ Terrassa, 39 Olot (17800)
Contacte	972 26 70 68 areaadults@integraolot.cat
Web	https://integraolot.cat/serveis-a-les-persones/residencia-vora-riu/
Entitat gestora	Integra

Associació de familiars de persones amb Trastorn de l'Espectre Autista de la Garrotxa	
Localització	Plaça Catalunya, 2 Olot (17800)
Contacte	697 71 96 04 teagarrotxa@teagarrotxa.org
Web	https://www.teagarrotxa.org/

Gent gran

Associació de jubilats i pensionistes de les Preses	
Localització	C/ Rengle, 1 Olot (17800)
Contacte	972 26 02 02 informacio@montsacopa.com
Web	http://montsacopa.com/qui-som/afarem/

Associació de pensionistes i jubilats esplai d'Olot	
Localització	Plaça Catalunya, 4 Olot (17800)
Contacte	972 26 86 48 esplaidolot@gmail.com
Web	http://www.esplaidolot.cat/esplai-dolot-associacio-de-pensionistes-i-jubilats

Casal de la gent gran	
Localització	C/ Bisbe Lorenzana, 2 Olot (17800)
Contacte	972 26 01 32 cc.olot@gencat.cat
Web	http://xecat.gencat.cat/equipaments/casal-de-gent-gran-olot

Edat3	
Localització	C/ Mallorca, s/n Besalú (17850)
Contacte	972 59 08 38 edat3besalu@besalu.cat
Web	https://www.edat3besalu.cat/ca/

Residència La Caritat	
Localització	C/ Bisbe Lorenzana, 1 Olot (17800)
Contacte	972 26 01 22 administracio@lacaritat.org
Web	http://www.lacaritat.org/ca/fundacio-la-caritat-residencia-olot

Residència del Tura	
Localització	Pg. Bisbe Guillamet, 5 Olot (17800)
Contacte	972 27 44 17 direccion.tura@irsjg.org
Web	https://www.residenciatura.org/

Residència Montsacopa	
Localització	C/ Rengle, 1 Olot (17800)
Contacte	972 26 02 02 informacio@montsacopa.com
Web	http://montsacopa.com/qui-som/afarem/

Residència Sant Jaume	
Localització	Carrer Mulleras, 15 Olot (17800)
Contacte	972 27 50 68 secretaria@residenciasantjaume.cat
Web	https://www.residenciasantjaume.com

Salut mental

Associació Família i Salut Mental de Girona i Comarques	
Localització	C. Rutlla, 20-22 despatx 1 i 2 Girona (17003)
Contacte	972 200 463 info@familiaisalutmental.cat
Web	https://www.familiaisalutmental.cat/

Associació Suport al Dol	
Localització	Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa Av. dels Països Catalans, 86 Olot (17800)
Contacte	635 40 85 32 vhedward@gmail.com
Web	https://servei-de-suport-al-dol-girona.webnode.es/xadol/

Centre de Salut Mental Garrotxa	
Localització	Hospital d'Olot i Comarcal de la Garrotxa Av. dels Països Catalans, 86 Olot (17800)
Contacte	972 26 00 12 csma.garrotxa@ias.cat
Web	http://www.ias.cat/ca/contingut/salutmental/477

3.4. Museus d'Olot

Els Museus d'Olot són tres centres patrimonials, cadascun dedicat a una temàtica concreta, que treballen per posar en valor elements singulars i identitaris d'Olot i comarca des de diferents punts de vista: art, artesanía, ciències i història.

Direcció	Montserrat Mallol
Responsable d'accessibilitat	Montserrat Mallol
Web	https://museus.olot.cat/
Xarxa territorial	<ul style="list-style-type: none"> • Xarxa de Museus de les Comarques de Girona • Xarxa de Museus d'Art de Catalunya
Entorn immediat	<ul style="list-style-type: none"> • L'entorn immediat dels 3 equipaments que conformen la institució no presenta barreres arquitectòniques per desplaçar-se fins als seus accessos. • L'aproximació entre els 3 equipaments es pot fer a peu. • Es pot arribar a Olot sense transbords amb transport públic adaptat amb la companyia d'autobusos TEISA, des de Barcelona, Girona, Figueres, Lleida i Vic.

Museu de la Garrotxa

El Museu de la Garrotxa es troba situat al centre d'Olot, articulat al voltant d'un gran pati central, a l'històric edifici de l'Hospici, una construcció del segle XVIII obra de Ventura Rodríguez.

Les sales d'exposició del Museu, situades a la planta baixa i primer pis de l'edifici, estan dedicades a la programació d'exposicions i activitats relacionades amb el discurs i el fons dels Museus d'Olot.

L'eix central de la col·lecció del Museu és l'Escola Paisatgística d'Olot, moviment paisatgístic impulsat especialment pels germans Joaquim i Marian Vayreda i per Josep Berga i Boix a partir de la segona meitat del XIX que esdevé de referència arreu de Catalunya i atrau i influencia notablement diverses generacions de pintors. L'Escola d'Olot no és un estil pictòric sinó una manera d'entendre i representar l'art a través de la plasmació del paisatge a partir d'una particular llibertat d'estil. En aquest context, i dintre d'una amplíssima representació, el Museu acull també obres d'autors forans com Enric Galwey, Joan Llimona, Joan Brull o Ramon Casas.

El Museu de la Garrotxa acull també una de les millors i més representatives col·leccions de pintura i escultura catalanes, amb obres d'artistes com Joan Carles Panyó, Josep Berga i Boada, Francesc Vayreda, Ramon Amadeu, Miquel Blay, Josep Clarà o Leonci Quera, entre molts d'altres, així com una magnífica col·lecció de cartells modernistes.¹³

¹³ Apropa Cultura. Recuperat de: <https://www.apropacultura.org/ca/equipamiento/museu-de-la-garrotxa>

Localització	Carrer Hospici, 8,			
Edifici	L'Hospici			
Protecció	BCIN (369-MH-EN)			
Classificació de l'ús	Categoria	Edifici d'ús públic		
	Subcategoria	Ús pública concurrència		
	Usos	• Museu		
Plantes	<ul style="list-style-type: none"> • Planta baixa • Planta 1 • Planta 2 • Planta 3 (Museu de la Garrotxa) • Planta 4 			
Itinerari urbà	Transport públic	✓		
	Itinerari fins l'accés	✓		
Condicions d'accés	<ul style="list-style-type: none"> • Accés sense barreres. • La porta principal és l'accessible. No hi ha un accés secundari per a persones amb mobilitat reduïda. 			✓
Circulació	Itinerari vertical accessible a través d'un ascensor accessible.			
	Itinerari horitzontal accessible a través de rampes.			
	Paviment	Obertures	Bandes podotàctils	Àrea de pas i espais de gir
	✓	X	X	✓
Escales i rampes	Passamans	Paviment podotàctil	Pendent	
	✓	X	X	
Ascensor	Botoneres	Paviment podotàctil	Dimensions	
	✓	X	✓	
Serveis bàsics	Lavabo accessible	Cadira de rodes		
	2 unitats	✓	✓	
Comunicació	Recursos tàctils	Llengua de signes	Lectura fàcil	
	X	X	X	
Altres	Adherit al programa Apropa Cultura.			

Museu dels Sants

El Museu dels Sants neix amb l'objectiu de donar a conèixer l'activitat artesana de producció d'imatgeria i s'articula al voltant de l'històric taller El Arte Cristiano, fundat l'any 1880 per Joaquim Vayreda, Josep Berga i Boix i Valentí Carrera.

Es troba situat al centre d'Olot, a l'edifici neogòtic que l'arquitecte modernista Joaquim Codina i Matalí va projectar a finals del segle XIX per encàrrec de Joaquim Vayreda per tal d'acollir el taller i les seves necessitats, així com la residència de Marian Vayreda i la seva família, que ocupava el luxós primer pis.

El Museu dels Sants és un museu viu i actiu que dona a conèixer de primera mà la producció d'imatgeria religiosa, la seva història, les tècniques emprades i la seva repercussió mundial des d'un posicionament eminentment pràctic. A la planta baixa i al soterrani, uns grans finestrals que comuniquen el Museu amb els tallers permeten al visitant veure el treball diari dels artesans alhora que es narra el procés de producció.

A la primera planta del Museu es desplega l'exposició permanent amb diferents àmbits: el primer dedicat a la cultura popular, amb la faràndula olotina i la presència destacada dels Gegants d'Olot i una col·lecció de figures de pessebre; un altre amb la producció dels tallers de la ciutat i l'últim dedicat a la figura de Marian Vayreda i a la seva obra literària.

La planta superior del Museu està dedicada a la programació d'activitats educatives, tallers didàctics i exposicions temporals que desenvolupen els eixos principals plantejats en el pla director de la institució.¹⁴

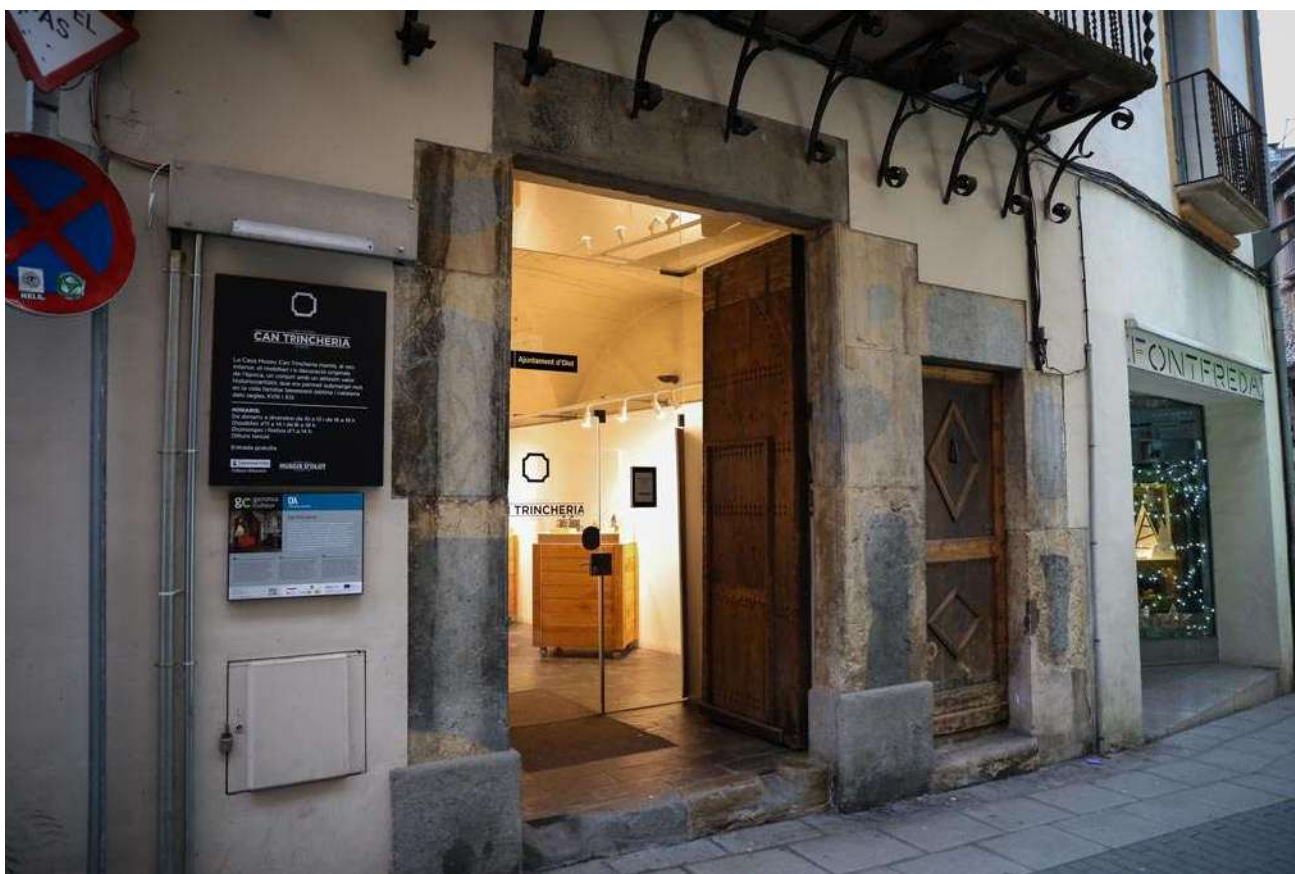
¹⁴ Apropa Cultura. Recuperat de: <https://www.apropacultura.org/ca/equipamiento/museu-dels-sants>

Localització	C/ Joaquim Vayreda, 9			
Protecció	BCIL 2004			
Classificació de l'ús	Categoria	Edifici d'ús públic		
	Subcategoria	Ús pública concurrència		
	Usos	• Museu		
Plantes	<ul style="list-style-type: none"> • Planta -1 • Planta baixa • Planta 1 • Planta 2 			
Condicions d'accés	<ul style="list-style-type: none"> • Accés amb escales. • Alternativa accessible amb plataforma elevadora vertical. • Cal avisar al personal per accedir al Museu. 			✓
Circulació	Itineraris interiors accessibles a través d'ascensor accessible.			
	Paviment	Obertures	Bandes podotàctils	Àrea de pas i espais de gir
	✓	✓	X	✓
Escales i rampes	Passamans	Paviment podotàctil		Pendent
	✓	X		✓
Ascensor	Botoneres	Paviment podotàctil		Dimensions
	✓	X		✓
Serveis bàsics	Lavabo accessible		Cadira de rodes	
	✓		✓	
Comunicació	Recursos tàctils	Llengua de signes		Lectura fàcil
	✓	X		✓
Altres	Adherit al programa Apropa Cultura.			

Can Trincheria

Can Trincheria, una de les cases pairals més importants d'Olot, va ser construïda a la primera meitat del segle XVIII. El nom de la casa prové del llinatge Trincheria, família que va destacar històricament en el món militar i polític.

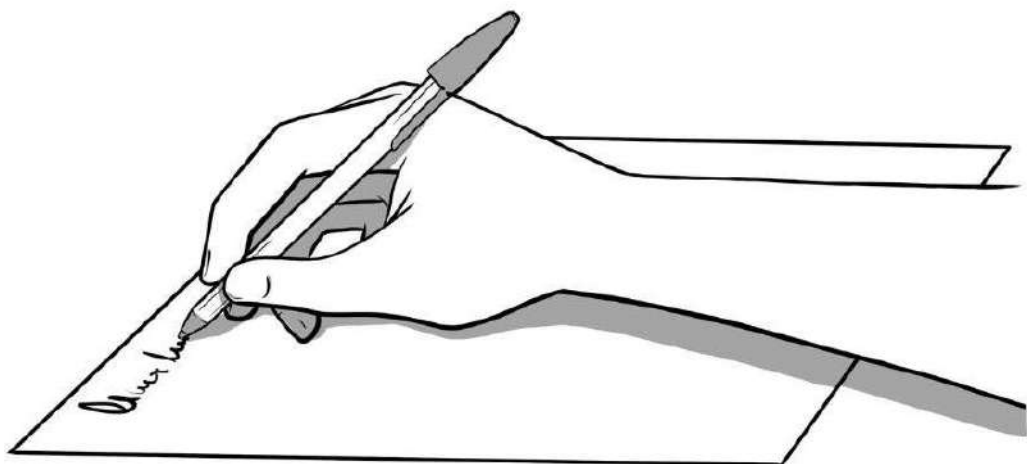
Un dels elements que més ha contribuït a donar popularitat a la casa ha estat el pessebre monumental, amb aportacions de diverses èpoques i autors, en el qual destaquen figures atribuïdes a l'escultor Ramon Amadeu. Un altre dels trets característics de la casa són les decoracions originals de les parets amb paisatges i escenes mitològiques i un mobiliari de valor històric amb llits d'Olot.

Localització	C/ Sant Esteve, 29			
Protecció	BCIL 2004			
Classificació de l'ús	Categoria	Edifici d'ús públic		
	Subcategoria	Ús pública concurrència		
	Usos	• Museu		
Plantes	<ul style="list-style-type: none"> • Planta baixa • Planta 1 			
Condicions d'accés	<ul style="list-style-type: none"> • Accés amb barreres. • La porta principal no és l'accessible. • Hi ha una alternativa amb ascensor amb avís previ 		X	
Circulació	Itineraris interior accessibles a través d'un ascensor accessible (interior), però que s'ha de demanar una autorització expressa per utilitzar-lo.			
	Paviment	Obertures	Bandes podotàctils	Àrea de pas i espais de gir
	✓	✓	X	✓
Escales i rampes	Passamans	Paviment podotàctil	Pendent	
	✓	X	-	
Ascensor	Botoneres	Paviment podotàctil	Dimensions	
	✓	X	✓	
Serveis bàsics	Lavabo accessible		Cadira de rodes	
	X		X	
Comunicació	Recursos tàctils	Llengua de signes	Lectura fàcil	
	X	X	X	

EXECUCIÓ DEL PLA D'ACCESSIBILITAT

4

4.1. Avaluació i diagnòstic d'accessibilitat

La diagnosi d'accessibilitat és la base de la redacció del Pla d'accessibilitat del Museus d'Olot, ja que dona un resultat detallat de la situació actual, tant a escala física com comunicativa, de l'equipament envers la seva accessibilitat. L'anàlisi s'ha dut a terme amb l'eina MUSA¹⁵, una aplicació d'autoavaluació pública del Departament de Cultura, conformada per una sèrie d'indicadors quantitius procedents de la normativa vigent en accessibilitat a Catalunya i d'altres manuals de referència en l'àmbit. En la secció "MUSA, aplicació d'autoavaluació de l'accessibilitat dels equipaments culturals" d'aquest mateix capítol, es desenvolupa amb més detall els aspectes tècnics.

Aquesta avaluació quantitativa ha abastat tots els espais i elements arquitectònics del museu i les seves extensions, així com els recursos comunicatius disponibles. La diagnosi resultant identifica exhaustivament tots els elements no accessibles que haurien de ser objecte d'accions de millora per garantir una accessibilitat òptima per a tots els visitants. Aquesta es tradueix amb 8 informes. A mode de síntesi, els espais, elements i recursos comunicatius avaluats són els següents, segons la seva tipologia:

Tipus d'elements arquitectònics avaluats:

- ✓ Aparcament accessible
- ✓ Accessos i àrees de pas
- ✓ Paviment, parets i columnes
- ✓ Desnivells
  - Escales
  - Rampes
  - Ascensors
- ✓ Lavabos i elements auxiliars
- ✓ Obertures i passos
- ✓ Condicions ambientals
  - Il·luminació
  - Acústica
- ✓ Mobiliari
- ✓ Museografia

Tipus d'elements comunicatius avaluats:

- ✓ Plafons i cartelles
- ✓ Recursos impresos
- ✓ Senyalització
- ✓ Audiovisuals
- ✓ Web

Recursos digitals

¹⁵ <https://cultura.gencat.cat/ca/temes/museus/dimensio-social/museus-i-accessibilitat/musa/>

4.1.1. MUSA, aplicació d'autoavaluació

El MUSA¹⁶ és una iniciativa de la Xarxa territorial de museus de les comarques de Girona, desenvolupada i conceptualitzada pel Museu d'Art de Girona i que compta amb el suport de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Girona. El Departament de Cultura, a partir de Museus 2030. Pla de museus de Catalunya, estima com una acció prioritària la seva implementació arreu del territori.

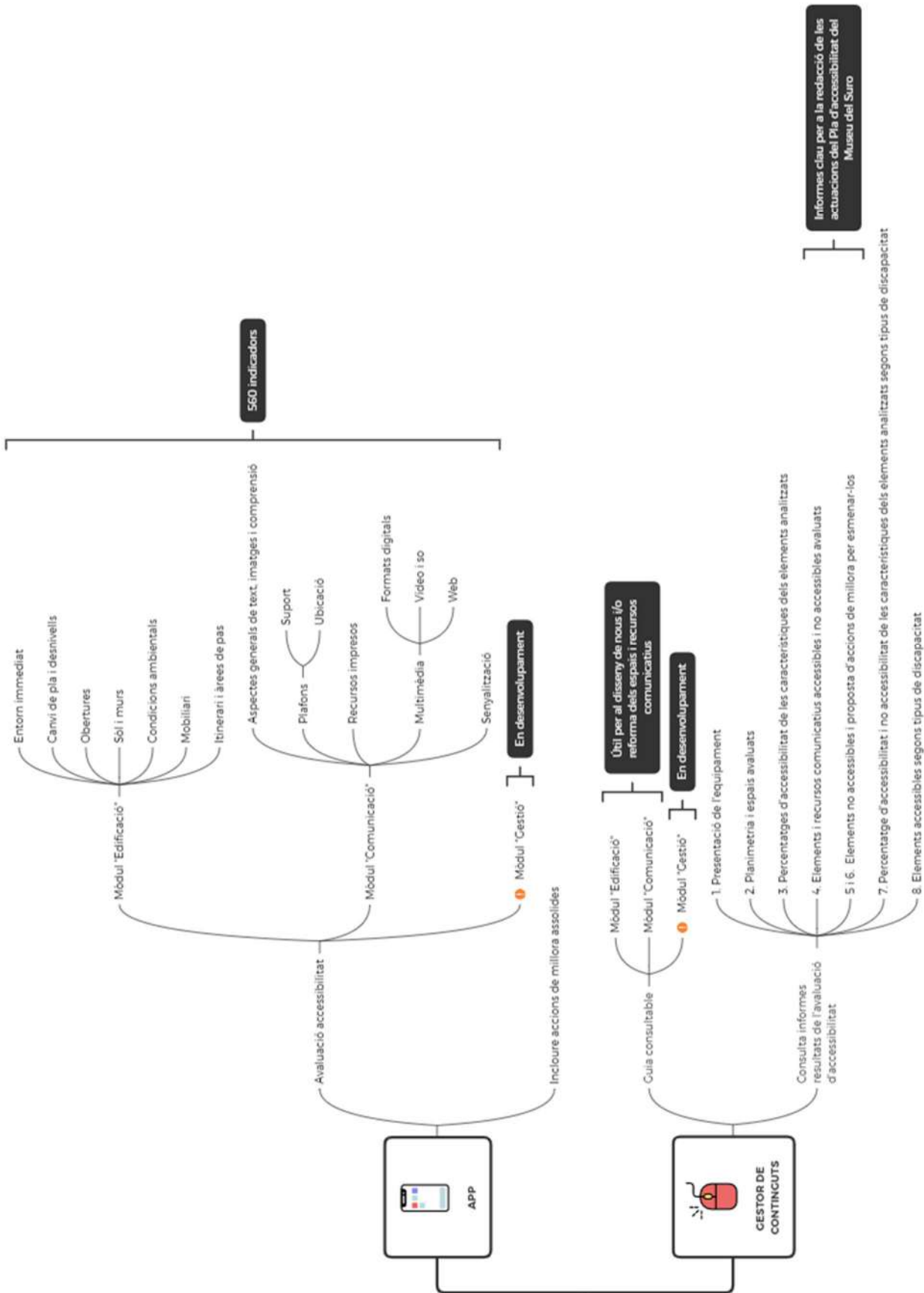
Enllaços d'interès:

- **Accés al gestor de continguts:** <https://dev.musaapp.com/gestor>
- **Credencials Museus d'Olot**
  - **Nom d'usuari:** mmallol@olot.cat
  - **Contrasenya:** mmallol@olot.cat
- **Videotutorial:** https://www.youtube.com/watch?v=bC6mL_ZCAIc
- **Manual d'usuari:** https://cultura.gencat.cat/web/content/dgpc/museus/02-dimensio_social/accessibilitat/musa/manual-usuari-musa.pdf
- **Glossari:** https://cultura.gencat.cat/web/content/dgpc/museus/02-dimensio_social/accessibilitat/musa/glossari_MUSA.PDF
- **Contacte:** info@musaapp.com

---

¹⁶ <https://cultura.gencat.cat/ca/temes/museus/dimensio-social/museus-i-accessibilitat/musa/>

Esquema de l'aplicatiu MUSA. Interfície i els usos.

Procés

2017

- Es realitza la primera avaluació amb l'eina d'autoavaluació de l'accessibilitat MUSA, promoguda per la Xarxa de Museus de Girona. El Museu d'Olot va ser un dels primers museus de Catalunya en ser avaluat, juntament amb altres equipaments que conformen la xarxa territorial. En aquell moment, el projecte MUSA es trobava en fase de desenvolupament i només hi havia disponibles els indicadors que avaluaven l'accessibilitat dels espais i elements arquitectònics.
- Al mateix any, el Museu de la Garrotxa porta a terme una remodelació de l'exposició permanent, on s'integren criteris d'accessibilitat i s'aprofita per esmenar aquelles elements no accessibles detectats en l'avaluació d'accessibilitat MUSA.

2018

- S'integra al MUSA el mòdul informàtic a l'aplicatiu per avaluar recursos comunicatius. Aquell mateix any, es completa íntegrament l'avaluació del museu i també s'aprofita per avaluar el Museu dels Sants.

2021

Avaluació de Can Trincheria

avaluen la resta d'extensions que conformen el Conjunt Monumental de Sant Sebastià de la Guarda a Llafranc: el Poblat ibèric, la Torre de Sant Sebastià i el Centre de visitants de la Muntanya de Sant Sebastià. Aquesta tercera fase d'avaluació també és promoguda per la Xarxa de Museus de Girona i es fa amb l'aplicatiu MUSA.

Aquell mateix any, paral·lelament a l'avaluació MUSA, uns experts en accessibilitat del Consell Comarcal del Baix Empordà van avaluar el Museu d'Olot. Aquesta diagnosi s'emmarca dins del Pla d'Accessibilitat Turística del Baix Empordà¹⁷, que té per objectiu posar en valor la comarca com a destinació de turisme accessible i generar un nou valor diferencial i qualitatiu en la competitiva turística que ofereix la comarca. Els resultats de l'avaluació van concloure que el Museu d'Olot és totalment accessible atenent a la mobilitat, per a persones amb mobilitat reduïda, gent gran i famílies amb nadons. I van rebre el distintiu de "Turisme per a Tothom".

---

¹⁷ <https://accessibilitat.baixemporda.cat/espais/hello/>

Al **2022**, es revisa i actualitza la primera avaluació arquitectònica del Museus d'Olot, ja que des de llavors, s'havien corregit, modificat i inclòs nous indicadors a l'eina MUSA. A més a més, s'avalua la nova exposició permanent de la Planta -1 i la pàgina web de manera manual i automàtica mitjançant el validador automàtic WAVE. Altrament, aquesta revisió va ser promoguda per la Xarxa de Museus de Girona.

Finalment, al **2023** es tornen a fer dues revisions amb el MUSA de tots els equipaments que conformen la institució Museus d'Olot per poder redactar les fitxes d'actuació que conformen part d'aquest Pla d'accessibilitat:

- Gener: anàlisi i tractament de tots els informes fets fins ara i tractament dels resultats, juntament amb la documentació fotogràfica de tots elements no accessibles que s'haurien de corregir.
- Desembre: s'aprova el Decret d'accessibilitat, document legal que desplega la Llei 2014 d'accessibilitat de Catalunya. Aquest fet implica una revisió profunda dels indicadors del MUSA per part del Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles del Departament de Cultura. Per tant, un cop fetes aquestes correccions per part de l'administrador de l'aplicatiu, s'ha procedit a revisar i modificar les avaluacions, per darrera vegada.

4.2. Actuacions de millora

Desplegament operatiu de les intervencions necessàries que cal realitzar

Un cop obtinguts els resultats de la diagnosi, s'ha procedit a escriure, detallar i determinar cadascuna de les actuacions necessàries que s'hauran de realitzar per tal de suprimir aquells elements no accessibles, recollides en una fitxa d'actuació detallada (*veure exemple inferior*).

Degut a la quantitat d'accions de millora detectades en cadascun dels equipaments que gestiona els Museus d'Olot, les fitxes d'actuació s'han compilat en un volum a part al document que estàs llegint. En total, són 3 volums, que corresponen a cadascun dels equipaments que gestiona la institució. Es poden consultar aquí: [Fitxes d'actuació](#)

Sense aquestes fitxes d'actuació, no es podria desplegar de manera estratègica el Pla d'accessibilitat i aquest document tan sols seria una mera declaració d'intencions, mancada d'utilitat real per la consecució dels objectius que conté.

SENYALITZACIÓ	18. SENYALITZACIÓ TÀCTIL		
Acció de millora	S'ha d'indicar, als brancals de l'accés de l'ascensor (sempre que sigui possible a la dreta en sentit de sortida) el número de planta en aràbic, en alt relleu i en Braille, amb una dimensió mínima del rètol de 10 cm x 10 cm, situat a una alçada entre 100 cm i 120 cm. També als accessos dels lavabos.		
Unitats	10		
Localització	<i>Àmbit</i>		<i>Planta</i>
	Accessos ascensor Lavabos		P-1 PB P1 P2
Agents implicats	<i>Àrea tècnica</i>		<i>Agents externs</i>
	Brigada municipal de l'Ajuntament		Touch Graphics Europe 93 722 03 76 / https://touchgraphicseurope.com
Grup beneficiat	Persones amb discapacitat visual		
Complexitat	<i>Requereix obra</i>	<i>Requereix projecte</i>	<i>Valor patrimonial</i>
	No	No	No
Prioritat	<i>Disposició legal</i>	<i>Risc potencial pel visitant</i>	<i>Criteri d'urgència</i>
	Sí	No	Prioritat d'intervenció alta
Altres accions relacionades	Senyalització tàctil Museu de la Garrotxa (fitxa d'actuació nº 18)		
Pressupost orientatiu	<i>Per unitat</i>		<i>Total</i>
	30€		300€
Observacions	En les imatges de la pàgina posterior, s'indica quins són els pictogrames que es requereixen i la seva localització pel que fa als lavabos.		

Les fitxes estan conformades pels següents indicadors:

- **Acció de millora**
  - **Unitats**
  - **Localització**
  - **Agents implicats**
    - Àrea tècnica
    - Agents externs

  - **Grup beneficiat¹⁸**
    - Discapacitat física
    - Discapacitat visual
    - Discapacitat auditiva
    - Discapacitat intel·lectual i/o neurodivergències

  - **Complexitat**
    - Requereix obra
    - Requereix projecte
    - Valor patrimonial: si l'acció de millora va destinada a un element patrimonial, s'ha valorat si es pot executar. En el cas que no es pugui fer cap incidència, s'ha desestimat l'actuació i s'ha buscat una alternativa menys agressiva.
    - Disposició legal: actuacions indispensables per complir amb la normativa d'accessibilitat.
    - Risc potencial pel visitant
    - Criteri d'urgència: són la suma dels camps "disposició legal" i "risc potencial pel visitant", la qual ens indica el grau de prioritat:
      - Si suposa un risc pel visitant
Prioritat d'intervenció molt alta
      - Si és normativa però no suposa un risc pel visitant:
Prioritat d'intervenció alta
      - Si és bona pràctica
Prioritat d'intervenció mitjana

  - **Accions relacionades:** altres actuacions anàlogues per tenir-les en compte un cop es planifiquin en el pla d'etapes, per tal d'abordar-les de manera conjunta. En aquest sentit, l'actuació simultània podria suposar un cost inferior que fer-ho de manera aïllada.
-

- **Pressupost orientatiu:** preu forquilla que s'anirà ajustant a mesura que la implementació es defineixi. A més a més s'ha de tenir en compte que els preus proposats durant l'any de redacció del Pla d'accessibilitat, hauran variat si l'actuació de millora s'executa uns anys després.

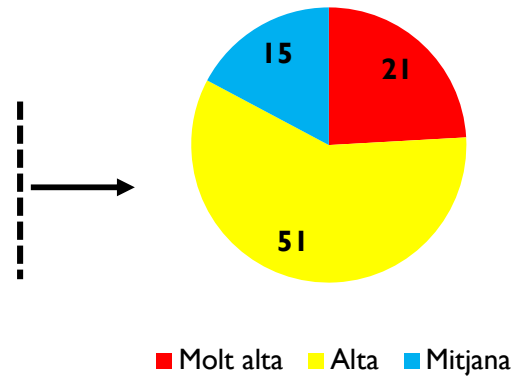
Metodologia de redacció de les fitxes d'accions de millora

1. Revisió dels resultats de la diagnosi d'accessibilitat MUSA, partint dels informes 5 i 6 "Elements no accessibles i proposta d'accions de millora.
2. Fotografiar cadascun dels elements no accessibles detectats en l'avaluació, i classificar-los segons:
  - **Tipus d'element:**
    - Arquitectònic
    - Comunicatiu
  - **Pet tipus de discapacitat que beneficia:**
    - Física
    - Visual
    - Auditiva
    - Intel·lectual i neurodivergències
  - **Per tipus de prioritat d'intervenció:**
    - **Prioritat d'intervenció molt alta**
    - **Prioritat d'intervenció alta**
    - **Prioritat d'intervenció mitjana**

4.2.1. Resum actuacions de millora

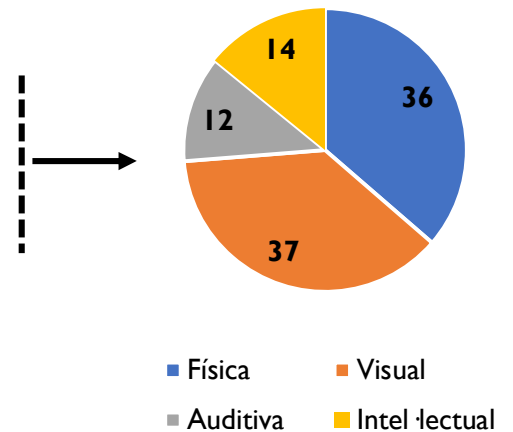
General

- **Total:**
- **Prioritat d'intervenció:**
  - **Molt alta (suposa un risc pel visitant):**
  - **Alta (per complir amb la normativa):**
  - **Mitjana (bona pràctica):**

- **Requereixen projecte:**
  - **Sí:**
  - **No:**

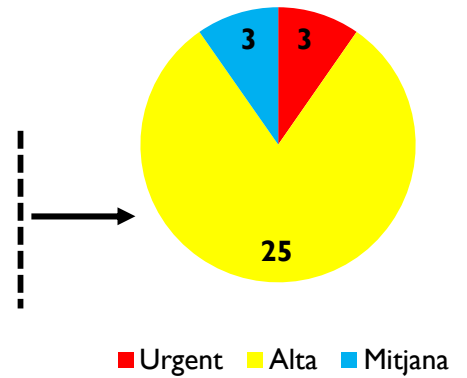
- **Discapacitat que es beneficia:**
  - **Física:**
  - **Visual:**
  - **Auditiva:**
  - **Intel·lectual i neurodivergències:**

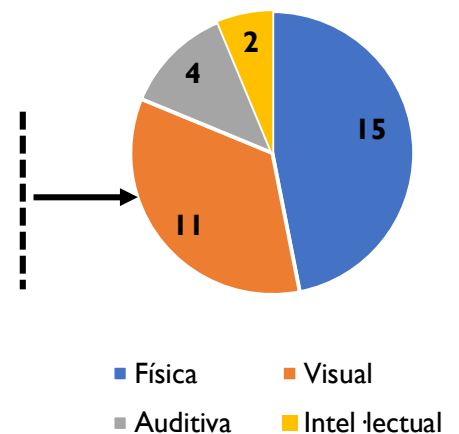
Museu de la Garrotxa

- **Total:** 31
- **Prioritat d'intervenció:**
  - **Urgent (suposa un risc pel visitant): 3**
  - **Alta (per complir amb la normativa):**
  - **Mitjana (bona pràctica): 3**

- **Requereixen projecte:**
  - **Sí: 13**
  - **No: 18**

- **Discapacitat que es beneficia:**
  - **Física: 15**
  - **Visual: 11**
  - **Auditiva: 4**
  - **Intel·lectual i neurodivergències: 2**

Enllaç per accedir a les fitxes d'actuació del Museu de la Garrotxa:

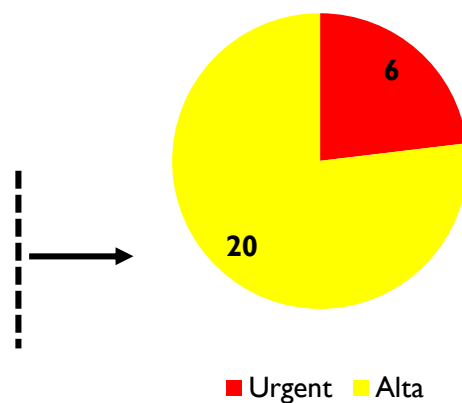
[Fitxes d'actuació Museu Garrotxa Pla d'accessibilitat 2024-2034.pdf](#)

Museu dels Sants

Total: 26

Prioritat d'intervenció:

- **Urgent (suposa un risc pel visitant): 6**
- **Alta (per complir amb la normativa): 20**
- **Mitjana (bona pràctica): 0**

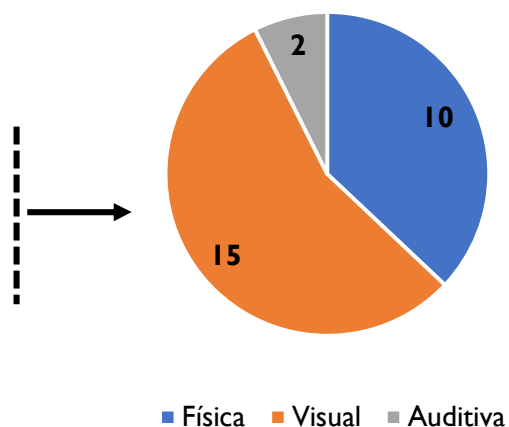

Requereixen projecte:

- **Sí:** 8
- **No:** 18

Discapacitat que es beneficia:

- **Física:** 10
- **Visual:** 15
- **Auditiva:** 2
- **Intel·lectual i neurodivergències:** 0

Enllaç per accedir a les fitxes d'actuació del Museu dels Sants:

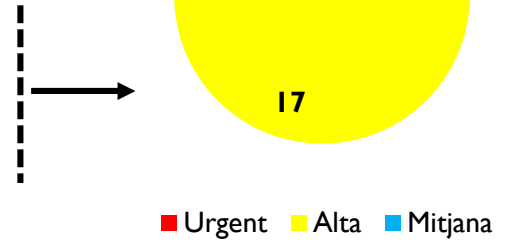
[Fitxes d'actuació Museu dels Sants. Pla d'accessibilitat 2024-2034.pdf](#)

Can Trincheria

Total: 20

Prioritat d'intervenció:

- Urgent (*suposa un risc pel visitant*): 2
- Alta (*per complir amb la normativa*): 17
- Mitjana (*bona pràctica*): 1

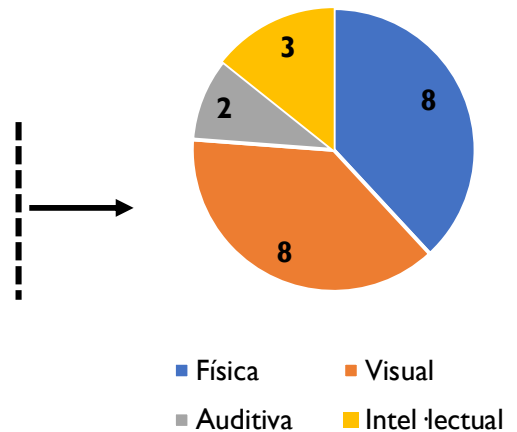

Requereixen projecte:

- Sí: 9
- No: 11

Discapacitat que es beneficia:

- Física: 8
- Visual: 8
- Auditiva: 2
- Intel·lectual i neurodivergències: 3

Enllaç per accedir a les fitxes d'actuació de Can Trincheria:

[Fitxes d'actuació Can Trincheria_Pla d'accessibilitat 2024-2034.pdf](#)

4.2.2. Actuacions desestimades

En el marc de la redacció del Pla d'Accessibilitat del museu, s'han valorat diferents actuacions per millorar l'accessibilitat de l'edifici. No obstant això, algunes d'aquestes propostes han estat desestimades principalment per dues raons:

- **Afectació al valor històric i patrimonial de l'edifici**

L'edifici que allotja el museu té un alt valor patrimonial, fet que condiciona qualsevol intervenció que pugui alterar-ne la seva estructura original o els seus elements arquitectònics protegits. Algunes actuacions, com la instal·lació d'un ascensor o la modificació d'accessos, han estat descartades per l'impacte que suposarien en la conservació dels elements originals i en la integritat arquitectònica del conjunt.

- **Complexitat tècnica i viabilitat de les intervencions**

Algunes propostes han estat descartades a causa de la seva elevada complexitat tècnica o perquè no són viables dins del context estructural de l'edifici. Per exemple, l'adaptació de determinats passos estrets o la instal·lació de rampes en zones amb desnivells pronunciats no es poden dur a terme sense comprometre l'estabilitat de l'estructura o sense requerir una intervenció invasiva que afectaria la seva autenticitat.

Museu de la Garrotxa

Element	Motiu	Grup beneficiat
<p>Desnivell Claustre PB</p> 	<p>El paviment no pot tenir ressalts de més de 4 mm.</p> <p>En el marc del Pla d'Accessibilitat, s'han valorat diverses actuacions per millorar la circulació dins el museu. No obstant això, s'ha desestimat la possibilitat de fresar o eliminar el perfil que envolta el pati del claustre a causa de la seva complexitat tècnica i del valor històric de l'edifici. Qualsevol modificació en aquest element suposaria una intervenció invasiva que podria comprometre la seva autenticitat i alteraria la configuració original de l'espai.</p> <p>A més a més, es garanteix l'accessibilitat de l'itinerari, ja que al voltant del pati no hi ha desnivells que dificultin la circulació, permetent així un desplaçament adequat per a totes les persones usuàries.</p>	

Museu dels Sants

Element	Motiu	Grup beneficiat
<p>Bossell esglaons</p> 	<p>L'adaptació dels esglaons mitjançant la modificació de les contrapetges per complir amb els criteris d'accessibilitat no es pot dur a terme, ja que l'escala forma part del patrimoni històric de l'edifici i qualsevol intervenció alteraria el seu caràcter estètic i arquitectònic original. La presència de motlures o bossells voladissos és un element propi de la seva configuració i no es pot modificar sense comprometre la seva autenticitat.</p> <p>A més a més, es garanteix l'accessibilitat mitjançant la presència d'un ascensor que permet la circulació entre les diferents plantes. D'aquesta manera, les persones amb</p>	

	discapacitat visual o mobilitat reduïda poden evitar l'ús de les escales i desplaçar-se pel museu sense dificultats.	
--	--	--

Can Trincheria

Element	Motiu	Grup beneficiat
	<p>L'adaptació dels esglaons mitjançant la modificació de les contrapetges per complir amb els criteris d'accessibilitat no es pot dur a terme, ja que l'escala forma part del patrimoni històric de l'edifici i qualsevol intervenció alteraria el seu caràcter estètic i arquitectònic original. La presència de motlures o bossells voladissos és un element propi de la seva configuració i no es pot modificar sense comprometre la seva autenticitat.</p> <p>A més a més, es garanteix l'accessibilitat mitjançant la presència d'un ascensor que permet la circulació entre les diferents plantes. D'aquesta manera, les persones amb discapacitat visual o mobilitat reduïda poden evitar l'ús de les escales i desplaçar-se pel museu sense dificultats.</p>	

4.3. Pla d'etapes

El pla d'etapes del Museu d'Olot es dividirà en etapes anuals amb un horitzó temporal de 8 anys. Tot i que, a afectes reals, dependrà de la realitat, canvis i quefers diaris de la institució al llarg de tot aquest temps. Aquest plantejament permetrà fer ús de la flexibilitat intrínseca del pla i reaccionar a possibles canvis en la planificació inicial.

Qüestions que s'han tingut en compte a l'hora de dissenyar el pla d'etapes:

- **Actuacions relacionades:** les accions de millora no són uniformes en la seva execució. Algunes d'elles estan interrelacionades de manera que la seva implementació requereix una seqüència específica i temporal. En aquest

sentit, hi ha accions que, per la seva naturalesa, han de ser abordades de manera conjunta. Això significa que la seva implementació no només és interdependent sinó que també segueix una lògica temporal.

No obstant això, és important destacar que aquest pla també inclou altres accions de millora que no estan subjectes a una temporalitat específica o a un ordre seqüencial. Aquestes intervencions poden ser abordades de manera independent.

- **Facilitat tècnica i econòmica:** aquelles actuacions que són més fàcils d'implementar, i que el seu cost és menys elevat, s'han prioritzat i imputat al primer any d'execució del Pla d'accessibilitat.

Variables que poden modificar el pla d'etapes proposat:

- **Criteri d'oportunitat:** planificar les accions de millora que estiguin relacionades amb alguna altra intervenció paral·lela al Pla d'accessibilitat que es dugui a terme als equipaments, més enllà de la millora de l'accessibilitat per se, però que per la seva naturalesa hi tinguin un vincle.
- **Ajudes i subvencions.**
- **Afectació del funcionament de l'equipament:** s'ha de tenir en compte la previsió d'ús de les dependències en què s'actui. Depenent de la intervenció que fem, pot ser que un determinat espai hagi de romandre tancat per les obres durant un temps.

4.3.1. 2024

Llegenda de colors

- **Actuació de prioritat molt alta.** *Suposa un risc pel visitant*
- **Actuació de prioritat alta.** *Normativa*
- **Actuació de prioritat mitjana.** *Bona pràctica*

Element	Fitxa d'actuació	Unitats	Equipament
Bucle magnètic	17	1	Museu de la Garrotxa
Ascensor	4, 5 i 21	1	Museu de la Garrotxa
Taulell	-	1	Museu dels Sants
Senyalització	-	-	Museu dels Sants
Bucle magnètic vestíbul	18	1	Museu dels Sants

Total actuacions: 6

4.3.2. 2025

Llegenda de colors

- **Actuació de prioritat molt alta.** *Suposa un risc pel visitant*
- **Actuació de prioritat alta.** *Normativa*
- **Actuació de prioritat mitjana.** *Bona pràctica*

Element	Fitxa d'actuació	Unitats	Equipament
Bandes podotàctils i cintes antilliscants	6	-	Museu de la Garrotxa
Lavabos	7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 20, 22		Museu de la Garrotxa
Seients	15 i 16	3	Museu de la Garrotxa
Guia d'anticipació	-	1	Museu de la Garrotxa
Guia d'anticipació	-	1	Museu dels Sants
Senyalització	-	-	Museu dels Sants
Bucle magnètic sala audiovisual	18	1	Museu dels Sants
Pom guixetes	17	5	Museu dels Sants
Lectura fàcil	-	1	Museus dels Sants
Àrea de pas	11	2	Can Trincheria

Total actuacions: 19

4.3.3. 2026

Llegenda de colors

- **Actuació de prioritat molt alta.** *Suposa un risc pel visitant*
- **Actuació de prioritat alta.** *Normativa*
- **Actuació de prioritat mitjana.** *Bona pràctica*

Element	Fitxa d'actuació	Unitats	Equipament
Rampa sala Oberta	2	1	Museu de la Garrotxa
Passamà rampa	3	1	Museu de la Garrotxa
Lectura fàcil	27	1	Museu de la Garrotxa
Signoguia	28	1	Museu de la Garrotxa
Plafons	29, 30	-	Museu de la Garrotxa
Il·luminació	31	1	Museu de la Garrotxa
<hr/>			
Bandes podotàctils i cintes antilliscants	3 i 5	-	Museu dels Sants
Lavabos	8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 i 15		Museu dels Sants
Elements sobresortints	19	8	Museu dels Sants
Signoguia	23	1	Museu dels Sants
Plafons	24, 25, 26	-	Museu dels Sants
<hr/>			
Rampa esglaó exterior	2	1	Can Trincheria
Cadires	10	4	Can Trincheria
Normes de comportament	20	1	Can Trincheria
Guia d'anticipació	-	1	Can Trincheria

Total actuacions: 28

4.3.4. 2027

Llegenda de colors

- **Actuació de prioritat molt alta.** *Suposa un risc pel visitant*
- **Actuació de prioritat alta.** *Normativa*
- **Actuació de prioritat mitjana.** *Bona pràctica*

Element	Fitxa d'actuació	Unitats	Equipament
Portes	1	3	Museu de la Garrotxa
Ascensor	6 i 7		Museu dels Sants
Passamà escales	4	1	Museu dels Sants
Consolidar els mòduls tàctils	21	5	Museu dels Sants
Timbre	1	1	Can Trincheria
Bandes podotàctils i cintes antilliscants	3, 4 i 5	-	Can Trincheria
Lavabo	9	1	Can Trincheria
Lectura fàcil	14	1	Can Trincheria
Signoguia	15	1	Can Trincheria

Total actuacions: 12

4.3.5. 2028

Llegenda de colors

- **Actuació de prioritat molt alta.** *Suposa un risc pel visitant*
- **Actuació de prioritat alta.** *Normativa*
- **Actuació de prioritat mitjana.** *Bona pràctica*

Element	Fitxa d'actuació	Unitats	Equipament
Maqueta tàctil	25	1	Museu de la Garrotxa
Plànol axonomètric	18 i 19	1	Museu de la Garrotxa
Plànol hàptic	23 i 24	1	Museu de la Garrotxa
Plànol hàptic	20	1	Museu dels Sants
Plafons	12 i 13	-	Can Trincheria

Total actuacions: 9

4.3.6. 2029

Llegenda de colors

- **Actuació de prioritat molt alta.** *Suposa un risc pel visitant*
- **Actuació de prioritat alta.** *Normativa*
- **Actuació de prioritat mitjana.** *Bona pràctica*

Element	Fitxa d'actuació	Unitats	Equipament
Mòduls tàctils	26	-	Museu de la Garrotxa
Maqueta tàctil	22	1	Museu dels Sants
Rampa tarima	6	1	Can Trincheria
Taulell	7	1	Can Trincheria
Bucle magnètic	8	1	Can Trincheria

Total actuacions: 5

4.3.7. 2030

Llegenda de colors

- **Actuació de prioritat molt alta.** *Suposa un risc pel visitant*
- **Actuació de prioritat alta.** *Normativa*
- **Actuació de prioritat mitjana.** *Bona pràctica*

Element	Fitxa d'actuació	Unitats	Equipament
Guixetes	14	1	Museu de la Garrotxa
Plànol tàctil	18	1	Can Trincheria
Ascensor	19	1	Can Trincheria

Total actuacions: 3

4.3.8. 2031

Llegenda de colors

- **Actuació de prioritat molt alta.** *Suposa un risc pel visitant*
- **Actuació de prioritat alta.** *Normativa*
- **Actuació de prioritat mitjana.** *Bona pràctica*

Element	Fitxa d'actuació	Unitats	Equipament
Guixetes	16	1	Museu dels Sants
Mòduls tàctils	16	-	Can Trincheria
Maqueta tàctil	17	1	Can Trincheria

Total actuacions: 3

4.3.9. 2032

Llegenda de colors

- **Actuació de prioritat molt alta.** *Suposa un risc pel visitant*
- **Actuació de prioritat alta.** *Normativa*
- **Actuació de prioritat mitjana.** *Bona pràctica*

4.3.10. 2033

Llegenda de colors

- **Actuació de prioritat molt alta.** *Suposa un risc pel visitant*
- **Actuació de prioritat alta.** *Normativa*
- **Actuació de prioritat mitjana.** *Bona pràctica*

4.3.11. 2034

Llegenda de colors

- **Actuació de prioritat molt alta.** *Suposa un risc pel visitant*
- **Actuació de prioritat alta.** *Normativa*
- **Actuació de prioritat mitjana.** *Bona pràctica*

MANTENIMENT DE L'ACCESSIBILITAT

5

5.1. Manteniment de l'accessibilitat edificativa i comunicativa

El manteniment de l'accessibilitat és el conjunt de **procediments sistematitzats de revisió, i de detecció de problemes** perquè el conjunt dels espais, serveis i instal·lacions de l'equipament romanguin accessibles al llarg del temps. Aquesta revisió ha de tenir un caràcter preventiu i correctiu.

Després d'implementar una actuació accessible, hem de preveure el futur de la nostra intervenció i les possibilitats de resoldre els problemes que puguin sorgir pel seu ús diari. Malauradament, són comuns els casos en els que **els recursos accessibles deixen de ser una solució adequada per no tenir previstes mesures de manteniment**. A més a més, determinats errors poden implicar importants desavantatges en l'afavoriment de l'autonomia personal i, fins i tot, suposar un risc pels nostres visitants.

A tall d'exemple, a continuació es presenta una graella amb un recull d'objectes o elements susceptibles de ser revisats periòdicament, l'estat del qual s'ha de mantenir òptim.

Tenir en compte...

Quan es farà? 1 cop a l'any. Es pot fer als mesos de juny o juliol. Així es poden validar i esmenar els elements no accessibles de cara al setembre.

Qui ho farà? El responsable d'accessibilitat, persona d'atenció al públic o algun tècnic dels Museus d'Olot.

Què es necessita?

- Còpia impresa de les graelles. 1 fitxa per cadascun dels 3 equipaments.
- Bolígraf o retolador.
- Càmera de fotos.
- Flexòmetre.

Què farem?

- Passejar per tots els espais dels 3 equipaments.
- Marcar a la graella si l'element es troba en bon estat o si presenta alguna deficiència.
- Fotografiar l'element en mal estat de conservació i traslladar-ho a direcció.
- Posar-se en contacte amb l'agent extern responsable de l'element i trobar una data per fer la correcció pertinent.

EDIFICACIÓ		
Paviment		
Estora enrasada accés principal. Procurar que no sobresurti i pugui provocar caigudes.	✓	✗
Bandes podotàctils d'avís (escales i accés ascensor). Comprovar que cadascuna de les bandes estigui ben subjecte al paviment i que no se n'hagi desenganxat cap.	✓	✗
Lavabos		
Barres de transferència del lavabo accessible. Moure les barres per veure si el sistema de fixació no està malmès.	✓	✗
Espai de transferència del lavabo accessible. Vetllar perquè hi hagi un espai de gir de 120 cm d'escombratge sense cap element que hi interfereixi (cubell d'escombraries, canviador de nadons, etc.).	✓	✗
Comprovar el funcionament de l' alarma d'avís del lavabo accessible.		
Mobiliari		
Taulell vestíbul i botiga. Comprovar que no hi ha cap element que obstaculitzi l'espai lliure de base i que a la superfície no hi ha elements que dificultin la interacció amb la persona d'atenció al públic.	✓	✗
Àrea de Pas		
Procurar que en tot moment hi hagi una amplada lliure de pas de 90 cm , i que no hi hagi cap element que obstaculitzi el pas d'una persona usuària de cadira de rodes. També, que en els espais de gir es pugui inscriure un cercle de 120 cm de diàmetre .	✓	✗
Cadira de rodes		
Revisar que la cadira de rodes que s'ofereix estigui en bones condicions d'ús per assegurar un bon funcionament i seguretat (és recomanable pujar-hi i fer un recorregut a tot el museu un cop al mes). Quan es guardi, procurar cobrir-la i deixar-la en un lloc sec i protegit de la humitat. És important fixar-s'hi amb els elements que se solen desgastar més, com per exemple: rodes (que es moguin de manera fluida i no es desviïn), càmera (que la pressió sigui correcta) i parts mòbils (com els recolza-peus).	✓	✗

COMUNICACIÓ		
Recursos accessibles al tacte		
Plànol hàptic i mòduls tàctils de l'exposició permanent. Revisar que el relleu i el braille no estigui deteriorat i es pugui percebre fàcilment amb el tacte.	✓	✗
Senyalització tàctil (lavabos i accés ascensor). Si és un adhesiu, comprovar si està ben adherit. També que el relleu i el braille no estigui deteriorat i es pugui percebre fàcilment amb el tacte.	✓	✗
Bucle magnètic		
Seguir les indicacions del proveïdor i de les instruccions d'ús que acompanyen el dispositiu. Allà es detallen els passos per fer el procediment.	✓	✗
Web		
Comprovar que l'apartat d'accessibilitat està actualitzat. Introduir paulatinament els nous elements accessibles del museu a mida que es vagin fent accions de millora.	✓	✗
Observacions		

5.2. Manteniment del Pla d'accessibilitat

De la mateixa manera que cal revisar que els espais, els serveis i les instal·lacions dels equipaments, també cal tenir cura del mateix Pla d'accessibilitat. El manteniment del Pla és vital per assegurar el seu correcte desenvolupament i garantir el seu èxit. En aquest sentit, i tenint en compte que es tracta d'un pla que s'estén al llarg de diversos anys, caldrà fer un seguiment de quins objectius s'han assolit, quins no i el perquè de tot plegat.

Per poder avaluar tot això i anar reajustant el pla a les noves circumstàncies que es puguin sobrevenir, així com afegir noves fitxes d'actuació i reestructurar-les, caldrà comptar amb un professional extern. Així doncs, una vegada a l'any serà interessant contractar a una persona experta en accessibilitat perquè dugui a terme aquesta revisió i actualització del Pla. Això garantirà un major rendiment d'aquest, que estarà alineat amb la realitat del museu i evitarà que es quedi obsolet i caduc.

Aquesta revisió anual haurà d'incloure una reunió d'aquesta persona experta amb tot l'equip del museu perquè aquesta conegui de primera mà la realitat del dia a dia del museu, a més de fer partícips a tots els treballadors del desenvolupament del pla.

A continuació, es presenta una graella model de com es podria estructurar aquesta revisió del pla:

Tenir en compte...

Quan es farà? 1 cop a l'any. Es pot fer a finals d'any, per poder valorar en un marc temporal realista si s'han pogut complir totes les accions de millora.

Qui ho farà? El responsable d'accessibilitat.

Què es necessita?

- Fitxes d'actuació de cadascun dels 3 equipaments.
- Cronograma i pla d'etapes de les accions de millora.

Què farem?

- Revisar el cronograma i pla d'etapes de les accions de millora de cadascun dels 3 equipaments d'aquell any en curs.
- Senyalitzar quines actuacions s'han pogut executar i quines no.
- Reprogramar per l'any vinent les actuacions que no s'han pogut complir durant l'any vigent.

Indicadors		
S'estan mantenint les fites assolides en etapes anteriors del pla?		
S'han assolit les fites marcades en aquesta etapa?		
X	No: Per què no? Quins factors ho dificulten?	
✓	Sí: Quins factors han ajudat a fer-ho?	
✓	Sí: El resultat és l'esperat?	
Quins estan sent els principals obstacles en el desenvolupament de les accions?		
S'han identificat noves problemàtiques?		
X	Sí: En quin punt del pla es poden incloure?	
Hi ha alguna acció que s'hagi deixat de considerar prioritària o que es pugui endarrerir a favor d'una altra més urgent?		
Es poden afrontar tal com estan plantejades les accions dels pròxims mesos?		
Observacions		

A més a més, per tal d'aconseguir el correcte manteniment de les accions de millores que es vagin assolint, s'anirà redactant un informe detallat del desplegament de les actuacions realitzades. D'altra banda, és recomanable que també s'introdueixin al MUSA, ja que és important tenir la base de dades de la diagnosi actualitzada.

Tenir en compte...

Quan es farà? 1 cop a l'any. Es pot fer a finals d'any, per poder valorar en un marc temporal realista si s'han pogut complir totes les accions de millora.

Qui ho farà? El responsable d'accessibilitat.

Què es necessita?

- Fitxes d'actuació de cadascun dels 3 equipaments.
- Cronograma i pla d'etapes de les accions de millora.
- Pressupost i factures de les accions de millora assolides.
- Càmera fotogràfica.

Què farem?

- Omplir les fitxes d'actuació assolides seguint la fitxa proposada a la pàgina següent.

Acció de millora				
Equipament				
Nº fitxa d'actuació				
Unitats				
Ubicació	Espai		Planta	
Agents implicats	Àrea del museu		Proveïdor	
Pressupost				
Calendari	Data d'inici		Data de finalització	
Prioritat d'intervenció	Normativa		Risc pel visitant	
	URGENT	ALTA	MITJANA	
Implementació	Total		Parcial	
Beneficiats	Disc. Física	Disc. Visual	Disc. Auditiva	Disc. Intel·lectual
Observacions				
Imatge				

PAUTES D'ACTUACIÓ

6

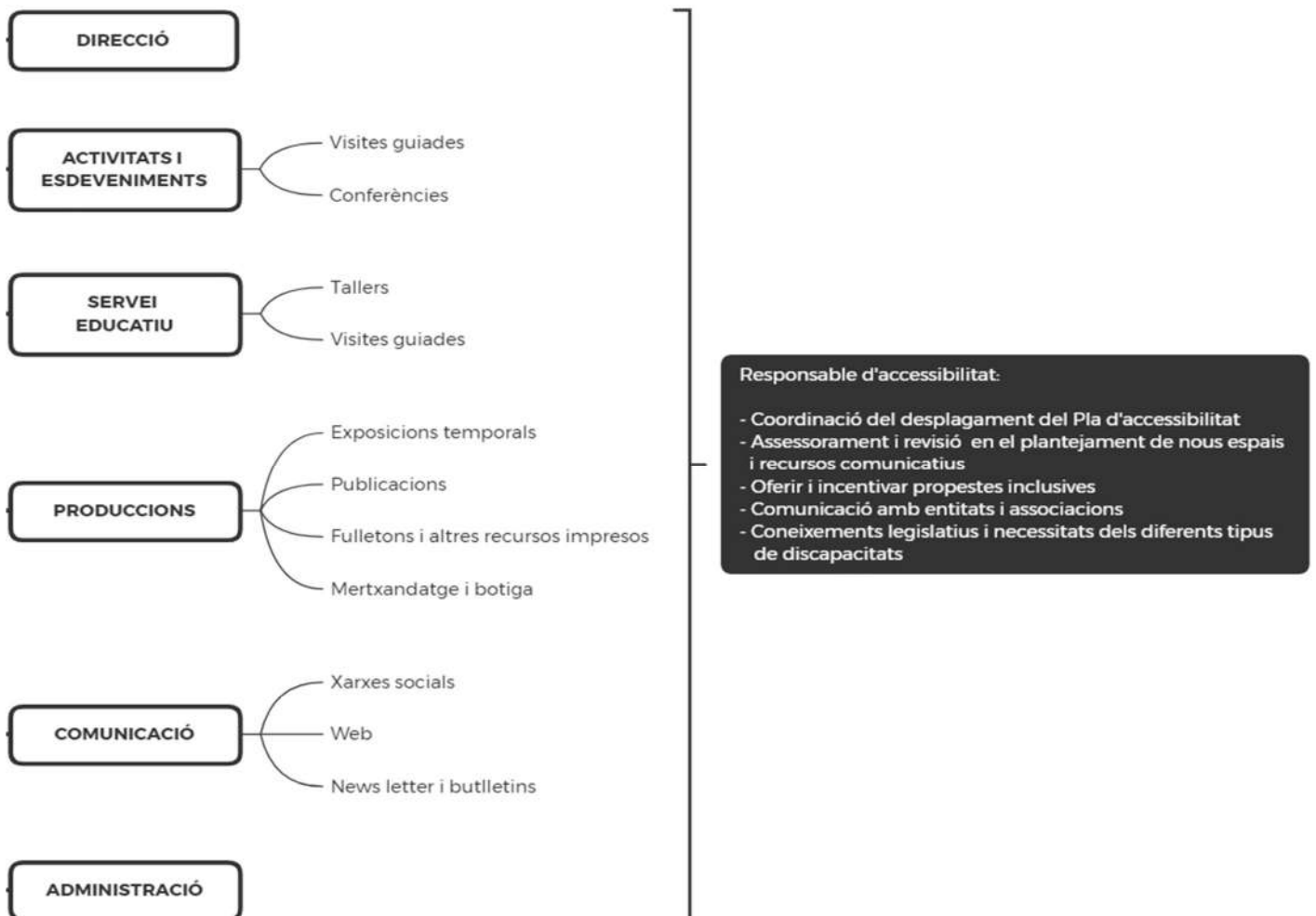

Un dels objectius primordials del Pla d'accessibilitat dels Museus d'Olot és establir protocols d'actuació que orientin, a partir d'ara, la seva gestió. Aquest document no només pretén identificar i corregir les deficiències existents dels equipaments, sinó que també vol fixar un tipus de gestió que garanteixi que totes les persones tinguin la oportunitat de gaudir plenament dels futurs espais, recursos comunicatius, serveis i activitats proporcionats pels museus.

Per un desenvolupament efectiu del Pla d'accessibilitat, la participació activa de tot l'equip tècnic i directiu és crucial. Per això, és essencial que el desplegament pràctic d'aquest Pla estigui integrat dins de les línies estratègiques de l'equipament. Així, l'accessibilitat no depèn exclusivament d'un departament o àrea tècnica específica.

Tanmateix, la participació de tot l'equip tècnic no eximeix la necessitat de designar una persona responsable d'accessibilitat. Aquesta figura pot ser un membre del personal, un departament específic o un professional extern. En la taula següent, es detalla el rol del responsable d'accessibilitat en relació amb les altres àrees del Museu:

6.1. El responsable d'accessibilitat. Un títol, moltes funcions

El rol del responsable d'accessibilitat en el Museus d'Olot és de vital importància per assegurar l'èxit de la implementació del Pla d'accessibilitat. Aquest professional assumeix la responsabilitat de coordinar, implementar, i supervisar de manera eficaç totes les mesures previstes en el Pla d'accessibilitat. La seva participació activa és essencial per garantir que cada projecte estigui dissenyat i gestionat de manera inclusiva, garantint una experiència accessible per a totes les persones.

Coneixements bàsics

- ⊗ **Normativa:** tenir coneixement sobre les normatives i lleis autonòmiques, estatals i internacionals relacionades amb l'accessibilitat, per garantir-ne el seu compliment.
- ⊗ **Tipus de discapacitats, necessitats específics i productes de recolzament.**
- ⊗ **Disseny universal:** familiarització amb els principis del disseny universal per garantir que les adaptacions beneficiïn al màxim possible de persones.
- ⊗ **Formació continuada.** Essencial per mantenir-se al dia amb les tendències, normatives i tecnologies específiques per millorar constantment les pràctiques d'accessibilitat de la institució amb l'objectiu d'oferir una experiència actualitzada inclusiva per a tots els visitants. A més a més, les tecnologies i els recursos accessibles estan en constant evolució.

Tasques i responsabilitats

- ⊗ **Produccions:** revisar totes les produccions i productes dels Museus d'Olot, des de la fase inicial de disseny fins a l'última fase de producció.

El responsable d'accessibilitat ha de proporcionar amb antelació a les diferents àrees del museu i al proveïdor extern corresponent els manuals que detallin els criteris d'accessibilitat que cal tenir en compte per acomplir els requisits normatius establerts per la legislació vigent a Catalunya. Aquesta anticipació permetrà integrar de manera efectiva els elements d'accessibilitat

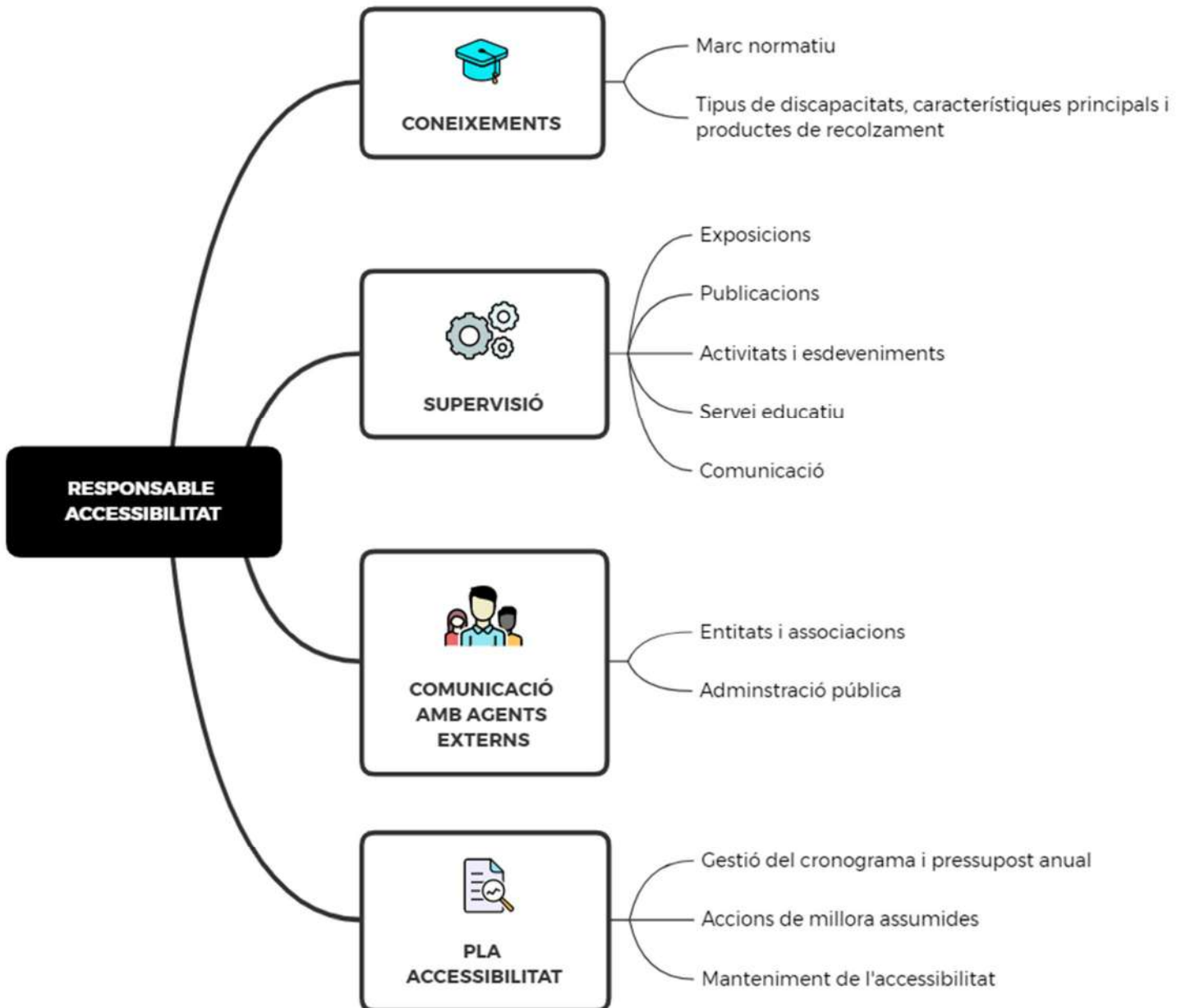
en totes les etapes del procés, assegurant una experiència inclusiva i en conformitat amb les normatives existents.

🕒 **Assessorament i treball continu amb totes les àrees del museu**

- Establir un sistema per rebre feedback i suggeriments dels membres de l'equip sobre l'accessibilitat de les instal·lacions i els recursos comunicatius. Això pot ajudar a identificar àrees que necessiten millores i permetre ajustos continus en el temps.
- Vetllar perquè tot l'equip conegui i segueixi els manuals interns de referència en accessibilitat del Museu:
  - “Exposicions accessibles” i “Check-list avaluació exposicions temporals”
  - “Com fer PDF accessibles”
  - “Com fer documents Word accessibles”
  - “Xarxes socials accessibles”
  - “Atenció als visitants amb diversitat funcional”.

Tenir en compte...

- Els manuals es troben allotjats en aquesta carpeta: [Manuals, guies i recursos de bones pràctiques](#)
- Des del gestor de continguts del MUSA, es poden fer manuals “a mida” a través del cercador disponible en l'informe 10 “Edificació” i “Comunicació”. Es poden fer des del portal específic entrant amb les credencials del Museu o sol·licitant aquesta tasca a l'administrador del projecte contactant amb info@musaapp.com
- Programar revisions periòdiques d'aquests documents de manera conjunta amb tots els agents implicats. Aprofitar aquesta trobada per detectar si s'ajusta a la realitat de les seves tasques diàries i si els hi és útil. Pot ser una oportunitat per incloure altres punts que abans no havien sigut detectats.

Resum de les tasques de la persona responsable d'accessibilitat del Museu d'Olot

6.2. Direcció

Pla d'accessibilitat

- ⊗ Presentar a tot l'equip humà del museu el pla d'accessibilitat i els apartats més rellevants.
- ⊗ Control i supervisió del pressupost i gestió de les despeses del pla d'accessibilitat. S'han de tenir en compte les ajudes i subvencions que ofereix l'administració pública.
- ⊗ A finals d'any, comunicar a tota la plantilla del museu les accions de millora assolides.
- ⊗ A principis d'any, comunicar a tota la plantilla del museu les accions de millora programades que s'executaran.

Contractacions:

- ⊗ Reservar un percentatge de les contractacions a les empreses d'inserció sociolaboral, tal com obliga la Llei de Contractes del Sector Públic.
- ⊗ Introduir clàusules d'accessibilitat en els plecs de les licitacions.

Col·laboració amb agents externs:

⊗ Administració pública:

- Establir un compromís amb les regidories i àrees de l'Ajuntament d'Olot que estiguin relacionades amb les persones amb discapacitat i risc d'exclusió social per compartir projectes, inquietuds i treballar de manera conjunta amb l'accessibilitat i inclusió social.
- Desenvolupar estratègies d'integració i implicació en els esdeveniments i projectes socials del territori per tal generar espais de cocreació. La cocreació és l'experiència de col·laboració en la que els subjectes siguin realment agents de construcció de cultura, i no només receptors; la qüestió seria "què podem fer junts", en lloc de "què faig per a tu?".

Entitats del tercer sector

- Promoure la participació ciutadana per garantir una experiència gratificant i enriquidora. Convertir en actius a les associacions i entitats de persones amb discapacitat del territori per tal que ajudin a desenvolupar programes que aportin l'energia necessària per impulsar el Pla d'accessibilitat del Museus d'Olot.
- Fomentar que els equipaments de la institució siguin un punt de trobada entre diferents entitats, associacions i col·lectius del territori per possibilitar les relacions i el diàleg.

Recursos humans

- Promoure la formació i la sensibilització en accessibilitat a tot l'equip humà del museu. Aquesta ha d'incloure el coneixement de les diferents discapacitats i dels procediments i mitjans de suport per facilitar el tracte i la interacció. És especialment important per aquelles persones que treballen en l'atenció directa al visitant.
- Incloure en els equips de treball col·laboradors/es amb discapacitat per garantir la igualtat d'oportunitats laborals.

Produccions

- Incloure clàusules específiques als encàrrecs per garantir que les produccions i productes que ofereix el Museu compleixin amb els estàndards d'accessibilitat i assegurar que el proveïdor es compromet a complir amb totes les lleis i regulacions relacionades amb l'accessibilitat. L'accessibilitat no suposa un cost addicional si la tenim present en la fase de disseny.
- Vetllar per la incorporació del responsable d'accessibilitat des de les primeres fases de planificació i disseny dels projectes que executi el museu, per assegurar que l'accessibilitat es tingui en compte des del principi del desenvolupament de qualsevol producte.

6.3. Comunicació i difusió

- ④ **Accions de millora assolides:** compartir i promocionar les mesures d'accessibilitat implementades. Comunicar-ho a les entitats i associacions del sector que hi puguin estar interessades.
- ④ **Web:** actualitzar l'apartat d'accessibilitat a mesura que es vagin implementant les accions de millora.
- ④ **Documents:** garantir que els documents impresos i digitals que emet el Museu estiguin disponibles en formats accessibles.
- ④ **Xarxes socials:** complir amb els requisits d'accessibilitat pel que fa a les xarxes socials del Museu.
- ④ **Turisme:** Actualment, el portal web Tour4all (<https://www.tur4all.com/es/home>) és una de les plataformes de turisme més utilitzades per a les persones amb discapacitat en l'àmbit espanyol. Aquest lloc ofereix la possibilitat de crear un perfil personal on els diversos serveis i instal·lacions poden descriure les seves característiques accessibles i no accessibles.
- ④ **Enquestes:** fer enquestes de satisfacció sobre l'accessibilitat i facilitar algun canal per fer suggeriments, queixes i reclamacions. La informació obtinguda s'ha d'utilitzar en la planificació i millora del sistema de gestió de l'accessibilitat. Es pot seguir aquest model: [Exemple enquesta de satisfacció.pdf](#)

6.4. Activitats, esdeveniments i serveis pedagògics

- ④ Crear un protocol per poder atendre cada visitant sigui quina sigui la seva diversitat funcional. Es pot fer a partir del document intern "Atenció a la diversitat":
- ④ Oferir activitats on la inclusió dels diferents col·lectius estigui integrada.
  - Discapacitat auditiva
  - Discapacitat visual
  - Discapacitat intel·lectual
  - Trastorns mentals i neurodivergències
- ④ Cooperar amb les institucions educatives, socials i culturals per complir amb les exigències educatives actuals.
- ④ Si hi ha alguna inscripció online, facilitar amb antelació un formulari d'inscripció als grups i centres educatius perquè les persones amb diversitat funcional i/o necessitats educatives especials puguin exposar les seves necessitats abans de fer l'activitat.
- ④ Facilitar amb antelació un formulari d'inscripció als grups i centres educatius perquè les persones amb diversitat funcional i/o necessitats educatives especials puguin exposar les seves necessitats abans de fer l'activitat. Es pot seguir aquesta graella:

Hi ha algun alumne/a amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE)?
Sí ☐ No ☐
Quina? Haga clic o pulse aquí para escribir texto.
Nombre d'alumnes amb NESE: Haga clic o pulse aquí para escribir texto.
Té suport d'un auxiliar d'educació especial o vetllador/a?
Sí ☐ No ☐
Àmbit de les necessitats de suport educatiu
☐ Mobilitat i/o desplaçaments ☐ Regulació del comportament i interacció ☐ Manifesta necessitats de salut especials (tendència a hemorràgies, botó gàstric, crisis epilèptiques, pèrdues de consciència, oxigen, etc.). ☐ Processos cognitius i/o de l'aprenentatge, comunicació o llenguatge Descripció: Haga clic o pulse aquí para escribir texto.

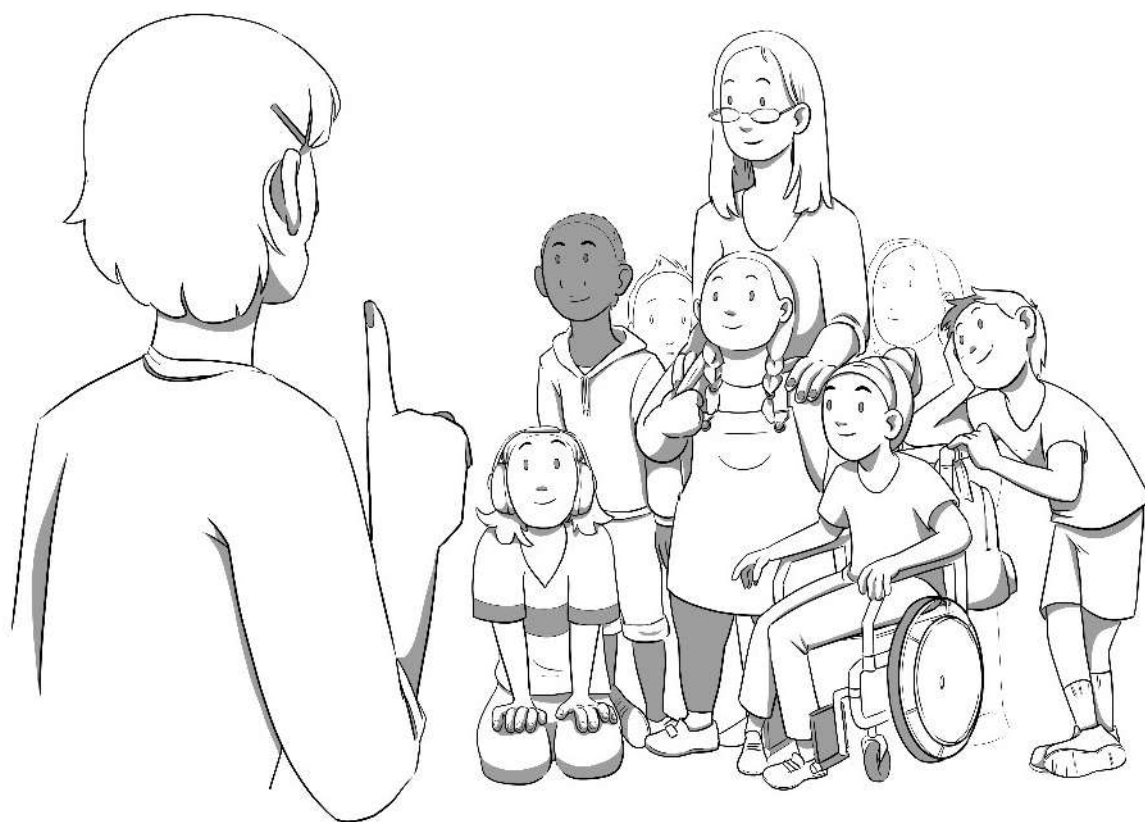

- ⊗ Oferir objectes o altres recursos comunicatius accessibles al tacte en les activitats aptes per a persones amb discapacitat visual.
- ⊗ Oferir objectes o altres recursos comunicatius accessibles per a les persones amb neurodivergències. Si són infants:
  - Espai tranquil i recollit.
  - Contes, fulls i colors per a pintar.
  - Guia d'anticipació a la visita.

Tenir en compte...

Banc de recursos¹⁹:

- **ARASAAC:** recursos i activitats per a persones amb TEA: <https://arasaac.org/>.
- **TWINKLE:** recursos per a persones amb TEA, persones amb discapacitat intel·lectual i del desenvolupament: <https://www.twinkl.es/>

¹⁹ Aquestes plataformes de recursos accessibles estan recomanats per l'Associació SAGI-TEA de Girona

6.5. Atenció al públic

- ④ Crear un protocol per poder atendre els visitants amb diversitat funcional. Es pot fer a partir del document intern "Atenció a la diversitat": [Manual exposicions accessibles Museus d'Olot.pdf](#)
- ④ Conèixer quins són els elements accessibles i no accessibles per poder atendre correctament una persona amb discapacitat.
  - Es pot accedir amb transport públic accessible? Quin i com?
  - On estan situats els aparcaments accessibles? Distància, característiques, etc.
  - Situació del lavabo accessible i característiques generals
  - Recursos accessibles:
    - Lectura fàcil
    - Signoguia
    - Bucle magnètic
    - Objectes accessibles al tacte
    - Narrativa social d'anticipació per a persones amb TEA i kit sensorial

7. Bibliografia

Documents, manuals i llibres de referència

- Departament de Cultura (2023). “Què és un pla d’accessibilitat? Guia per a l’elaboració de plans d’accessibilitat en museus i centres i espais d’arts visuals de Catalunya” del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (2023)”. Recuperat de:
https://cultura.gencat.cat/web.content/dgpc/museus/02-dimensio_social/accessibilitat/Que-es-un-pla-daccessibilitat_DEF_bo.pdf
- Departament de Cultura (2017). “Museus 2030. Pla de Museus de Catalunya”. Recuperat de: <https://cultura.gencat.cat/web.content/sscc/pla-museus-2030/documents/Pla-Museus-aprovat-Govern-2020.pdf>
- Espinosa, A., i Bonmatí, C. (2014). “Manual de accesibilidad e inclusión en museos y lugares del patrimonio cultural y natural”. TREA Ediciones
- Fitó, A. i Rovira, M. (2022). “Informe de la situació de les persones amb discapacitat intel·lectual a Catalunya”. Dincat. Recuperat de:
https://www.dincat.cat/docs/Informe_discapacitat_intellectual_a_Catalunya_Dincat.pdf
- Síndic de Greuges de Catalunya. (2018). “Informe Educació Inclusiva”. Recuperat de
https://www.sindic.cat/site/unitFiles/8067/Informe%20Educacio%20Inclusiva_cat.pdf
- Brogna, P. “Visiones i revisiones de la accesibilidad” (2009). Fondo de Cultura Económica. Mèxic, D.F. Recuperat de
<https://www.cedid.es/redis/index.php/redis/article/view/116>

Normativa

- Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat de l’Aprovada per l’Assemblea General de les Nacions Unides (2006). Recuperat de:
https://dretssocials.gencat.cat/web.content/03ambits_tematicos/11discapacitat/2012_04_11_convencio_drets_persones_discapacitat_catala.pdf
- DECRET 209/2023, de 28 de novembre, pel qual s’aprova el Codi d’accessibilitat de Catalunya. Recuperat de:
<https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=972919>

- Llei 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat de Catalunya. Recuperat de: <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=673958>

Web

- Guies MUSA del Departament de Cultura: <https://cultura.gencat.cat/ca/temes/museus/dimensio-social/museus-i-accessibilitat/musa/>
- Centre de terminologia Termcat de la Generalitat de Catalunya: <https://www.termcat.cat/>

